

**EKONOMIKOS GAIVINIMO IR ATSPARUMO DIDINIMO PLANO „NAUJOS
KARTOS LIETUVA“ TARPINIŲ IR SIEKTINŲ REIKŠMIŲ, ĮTRAUKTŲ Į
PRAŠYMĄ EUROPOS KOMISIJAI SUMOKĖTI TREČIAJĄ FINANSINĮ ĮNAŠĄ,
PASIEKIMŲ AUDITO ATASKAITA**

2024-03-19 Nr.

**Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA**

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu pavesta atlikti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ audito institucijos funkcijas. Vadovaudamasi Europos Sąjungos reikalavimais audito institucija Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo laikotarpiu atlieka valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimų auditus.

Auditą atliko Džilda Grybaitė (grupės vadovas), Laimutė Žukauskienė (grupės vadovo pavaduotoja), Aušra Ugenskienė, Dalia Markinienė, Jolanta Lapinskienė, Jurgita Skobienė, Rima Sliesaravičienė (iki 2024-03-15), Vaiva Raudonienė, Greta Venclovaitė (iki 2023-10-12).

Audito ataskaita teikiama:

finansų ministrei Gintarei Skaistei,

finansų viceministrei Vaidai Markevičienei,

Finansų ministerijos Investicijų departamento direktorei Kotrynai Tamoševičienei,

viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktorei Lidijai Kašubienei.

TURINYS

1. ĮVADAS	5
1.1. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“	5
1.2. Audito institucija	6
1.3. Audito objektas ir tikslas	7
1.4. Ataskaitinis ir audito laikotarpiai	7
1.5. Audituojami subjektai	8
2. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS	8
2.1. Audito apimtis ir vertinimo kriterijai	8
2.2. Audito atlikimo metodai	9
2.3. Audito rezultatų pateikimas	10
3. PLANO „NAUJOS KARTOS LIETUVA“ ĮGYVENDINIMO AUDITAS (TR IR SR, ĮTRAUKTŲ Į 3 MP EK, PASIEKIMŲ AUDITAS)	11
3.1. Audito imtis ir atranka	11
3.2. TR ir SR įgyvendinimo apžvalga	13
3.3. Plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo audito pagrindinių pastebėjimų analizė 26	
3.3.1. Informacijos išsamumas, tikslumas, patikimumas ir audito seka.....	27
3.3.2. Interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizika.....	30
3.3.3. TR ir SR atitiktis plano „Naujos kartos Lietuva“ tikslams.....	31
3.3.4. Dvigubo finansavimo rizika.....	32
3.3.5. Atitiktis taikytiniams teisės aktams vertinimas.....	34
3.4. Reikšminga informacija, susijusi su vertinamomis TR ir SR	37
3.5. Klaidų lygis	38
3.6. Sisteminiai neatitikimai	38
4. INFORMACIJA APIE ANKSTESNIŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENĄ	38
5. KITA INFORMACIJA	38
6. IŠVADA	39
7. PASTEBĖJIMŲ IR REKOMENDACIJŲ SUVESTINĖ	41
TRUMPINIŲ SĄRAŠAS	44
TARPINĖS IR SIEKTINOS REIKŠMĖS	46
TR IR SR RIZIKOS KRITERIJŲ VERTINIMO APRAŠYMAS	48

PAGRINDINIAI AUDITO ATASKAITOS FAKTAI

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“

2021-07-28

Patvirtintas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“

2023-11-07

Patvirtintas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ pakeitimas

218
(buvo 191)

Rodikliai numatyti pasiekti, įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“

Rodikliai, už kuriuos atsiskaityta

33

pateikus prašymą Europos Komisijai sumokėti pirmąjį dotacijos finansinį įnašą

5

pateikus prašymą Europos Komisijai sumokėti pirmąją paskolos paramos dalį

2,298 mlrd. Eur dotacijų

Numatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimui

1,552 mlrd. Eur paskolų

7

Tarpinės ir siektinos reikšmės atrinktos vertinti, atliekant šį auditą

Tarpinių ir siektinų reikšmių, planuojamų įtraukti į prašymą Europos Komisijai sumokėti finansinį įnašą, vertinimo apžvalga

2024-01-17

Atnaujintas veiklos susitarimas

2023-12-14

Pasirašytas atnaujintas papildomas Finansavimo susitarimas tarp EK ir LR

27

Nauji rodikliai numatyti atnaujintame Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“

19

Rodiklių planuojama pateikti su artimiausiu mokėjimo prašymu Europos Komisijai

221,8 mln. Eur

FENIX sistemoje nurodomo artimiausio mokėjimo prašymo Europos Komisijai planuojama suma

- nustatyti neatitikimai susiję su tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, informacijos tikslumu, patikimumu, išsamumu ir audito seka bei prisidėjimu prie reformų ir investicijų tikslų įgyvendinimo;
- nustatyti neatitikimai susiję su 4 rodikliais;
- pateikti 4 pastebėjimai ir 4 rekomendacijos.

1. ĮVADAS

1.1. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“

Europos Komisija (toliau – EK), reaguodama į COVID-19 pandemijos sukeltas ekonomines ir socialines pasekmes, 2020 m. gegužės 20 d. pristatė Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (toliau – EGADP), pagal kurią finansuojamos ES valstybių narių struktūrinės reformos ir skatinamas ūkio atsigavimas. Priemonės tikslas – sušvelninti ekonominį ir socialinį COVID-19 pandemijos poveikį ES valstybėse narėse ir padaryti Europos ekonomiką ir visuomenę tvaresnę, atsparesnę ir geriau pasirengusią žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos iššūkiams ir galimybėms.

Atsižvelgdama į tai, kad EGADP lėšomis ES valstybės narės privalo skatinti ūkio atsigavimą įgyvendindamos struktūrines reformas, Lietuva parengė Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“ (toliau – planas „Naujos kartos Lietuva“), kurio įvertinimas remiantis 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (su visais pakeitimais) (toliau – Reglamentas 2021/241) 19 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais buvo patvirtintas 2021 m. liepos 20 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo Nr. 10477/21 (toliau – Tarybos sprendimas Nr. 10477/21).

2023 m. lapkričio 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu Nr. 14637/23, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 28 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (toliau – Tarybos sprendimas Nr. 14637/23), buvo patvirtintas plano „Naujos kartos Lietuva“ keitimas¹. Lietuvai pagal atnaujintą planą „Naujos kartos Lietuva“ iš viso numatyta kaip negrąžintina paramą suteikti 2,298 mlrd. eurų finansinį įnašą ir suteikti paskolą, kuri neviršija 1,552 mlrd. eurų.

Atsižvelgiant į plano „Naujos kartos Lietuva“ pakeitimus, 2024 m. sausio 17 d. pasirašytas atnaujintas Veiklos susitarimas² tarp EK ir Lietuvos, kuriame patikslintos atitinkamų (dalies) rodiklių pasiekimo datos, apibrėžtytys, įgyvendinimo mechanizmo aprašymai. Taip pat susitarimas papildytas naujais paskolinės dalies rodikliais ir su jais susijusia informacija.

Patikslintą planą „Naujos kartos Lietuva“ sudaro 8 įvairias politikos sritis apimantys komponentai. Plane numatytu subalansuotu reformų ir investicijų rinkiniu siekiama vykdyti pagrindinius šalies uždavinius³, užtikrinančius pažangą socialinėje, ekonominėje, aplinkos ir skaitmeninio srityse (žr. ataskaitos 1 pav.).

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CONSIL:ST_14637_2023_INIT&qid=1707237880324.

² First modification to the operational arrangements between the European Commission and Lithuania, 2024-01-18 No. 6K-24/311.

³ <https://2021.esinvesticijos.lt/2021-2026-m-planas-naujos-kartos-lietuva/apie-plana-naujos-kartos-lietuva>.

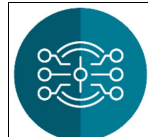
1 pav. Plano „Naujos kartos Lietuva“ komponentai

Atspari grėsmėms ir pasirengusi ateities iššūkiams sveikatos priežiūros sistema

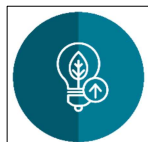
Žalioji Lietuvos transformacija

Skaitmeninė transformacija ekonomikos augimui

Kokybiškas ir prieinamas švietimas visą gyvenimą kiekvienam gyventojui

Aukštasis mokslas, nuosekli mokslo ir inovacijų skatinimo sistema ir aukštos pridėtinės vertės verslas

Veiksmingas viešasis sektorius ir prielaidos atsitiesti po pandemijos

Daugiau galimybių kiekvienam aktyviai kurti šalies gerovę

„REPowerEU“

Už kiekvieno plane „Naujos kartos Lietuva“ nurodyto konkretaus komponento įgyvendinimą atsakingos skirtingos institucijos.

Pagal šiuos 8 komponentus planuojama iki 2026 rugpjūčio 31 d. pasiekti 218 rodiklių (tarpines (toliau – TR) ir siektinas (toliau – SR) reikšmes), įgyvendinant 41 priemonę (31 reformą ir 10 investicijų), kurias vykdant siekiama spręsti per Europos semestrą nustatytus iššūkius.

Finansinės paramos išmokėjimai susieti su plane „Naujos kartos Lietuva“ numatyty tikslų ir įsipareigojimų pasiekimu, kurį reguliariai vertina EK. Pagal Reglamento 2021/241 24 straipsnio 2 dalį, pasiekusi atitinkamas TR ir SR, valstybė narė turi pateikti tinkamai pagrįstą prašymą EK išmokėti finansinį įnašą (toliau – MP EK).

1.2. Audito institucija

Siekdama užtikrinti tinkamą plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė) 2020 m. lapkričio 25 d. priėmė nutarimą Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“, kuriuo plano „Naujos kartos Lietuva“ vadovaujančiąja (toliau – VI) ir audito institucija paskirta Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – FM), o administruojančiąja institucija (toliau – ADMI) – Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA).

Audito institucijos funkcijos, nurodytos Reglamento 2021/241 22 straipsnio 2 dalyje ir Vadovaujančiosios, administruojančiosios ir audito institucijų funkcijų, įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, paskirstymo taisyklėse⁴ (toliau – Funkcijų paskirstymo taisyklės), FM pavestos ir priskirtos 2 padaliniais – Centralizuoto vidaus audito skyriui ir Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamentui, kurie, vadovaudamiesi finansų ministro įsakymu patvirtintais nuostatais⁵ ir pagal jiems priskirtas funkcijas:

⁴ Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. balandžio 28 d. įsakymas Nr. 1K-149 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamento ir jo skyrių nuostatų patvirtinimo“ (2021 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. 1K-354 redakcija) ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. 1K-25 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Centralizuoto

- atlieka plano „Naujos kartos Lietuva“ valdymo ir kontrolės sistemos (toliau – VKS) veikimo, TR ir (arba) SR pasiekimų auditus ir teikia VI ir ADMI pastebėjimus dėl audito metu nustatytų trūkumų;
- atlieka VI ir ADMI atliekamų ir (arba) atliktų veiksmų, šalinant audito metu nustatytus trūkumus ir įgyvendinant pastebėjimuose pateiktas rekomendacijas, vertinimą ir stebėseną.

Šie padaliniai yra tiesiogiai atskaitingi finansų ministrui ir funkcinio požiūriu yra nepriklausomi nuo kitų FM padalinių. Audito institucijos vadovai ir darbuotojai yra nesusiję, nepriklausomi ir neveikiami kitų institucijų (įskaitant VI, ADMI) vadovų, darbuotojų ir jų veiklos. Pagal galiojančius LR teisės aktus ar FM vidaus darbo tvarką reglamentuojančius teisės aktus nei viena iš plano „Naujos kartos Lietuva“ VKS institucijų neturi jokių įgaliojimų ir teisės daryti įtaką arba priimti sprendimus dėl audito institucijos veiklos arba kitokiais būdais reguliuoti audito institucijos veiklą.

Audito institucija, atsižvelgdama į Reglamento 2021/241 ir kitų plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų ir gairių nuostatas, nepriklausomai nuo kitų administruojant šį planą dalyvaujančių institucijų planuoja savo veiklą ir auditus, nustato savo darbo procedūras, apimtis, metodus, atliktų auditų rezultatų pateikimo formas ir būdus.

Audito institucijos darbas atliekant visus Reglamente 2021/241 numatytus auditus vykdomas nepriklausomai ir objektyviai, nesukeliant interesų konflikto su audituojamais subjektais.

1.3. Audito objektas ir tikslas

Siekdama nustatyti, kad plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytos TR ir SR yra pasiektos, audito institucija atliko plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo auditą.

Audito objektas – Plano „Naujos kartos Lietuva“ TR ir SR, įtrauktos į prašymą Europos Komisijai sumokėti trečiąjį finansinį įnašą (toliau – 3 MP EK).

Audito tikslas – įvertinti:

- ar pateikti tikslūs, teisingi ir pagrįsti duomenys apie TR ir SR, kurias planuojama teikti su 3 MP EK, pasiekimą;
- ar užtikrinti ES finansiniai interesai įgyvendinant TR ir SR, kurias planuojama teikti su 3 MP EK.

1.4. Ataskaitinis ir audito laikotarpiai

Audito ataskaita apima laikotarpį nuo 2021 m. liepos 20 d. iki 2024 m. sausio 31 d.

Vadovaujantis kartu su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ audito strategija⁶ (toliau – Audito strategija) patvirtintu metiniu auditų planu, auditas buvo atliekamas nuo 2023 m. rugsėjo 22 d. iki 2024 kovo 19 d.

1.5. Audituojami subjektai

vidaus audito skyriaus nuostatų patvirtinimo“ (2021 m. lapkričio 17 d. įsakymo Nr. 1K-356 redakcija).

⁶ Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėjo ir Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamento direktorės patvirtinta 2021 m. gruodžio 31 d. (2023 m. vasario 10 d. pakeitimas).

Audituojamas subjektas – ADMI, kuri, vadovaudamasi Funkcijų paskirstymo taisyklėmis, vykdo komunikacijos apie plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimą ir administravimą veiklas, administruoja projektus, prižiūri, kaip projektų vykdytojai laikosi projektų sutartyse nustatytų įsipareigojimų, vertina pažangos veiklų, kurios vykdomos neįgyvendinant projektų ir yra skirtos plano „Naujos kartos Lietuva“ tikslams pasiekti, vykdymą, kai už jų vykdymo rezultatus atsiskaitoma teikiant MP EK, nustato pažeidimus, įgyvendinant projektus, ir praneša EK, taiko proporcingas korupcijos, sukčiavimo ir interesų konfliktų apraiškų atsiradimo tikimybę mažinančias priemones, dalyvauja atliekant plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo stebėseną bei atlieka kitas Funkcijų paskirstymo taisyklėse jai pavestas funkcijas.

Už į 3 MP EK planuojamų įtraukti TR ir SR pasiekimą atsakingos skirtingos institucijos, kurios nėra plano „Naujos kartos Lietuva“ VKS dalis⁷. Su į šio audito imtį patekusių ir audito metu vertintų TR ir SR (žr. ataskaitos 3.1 dalį) įgyvendinimu susijusios Aplinkos, Ekonomikos ir inovacijų, Energetikos, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bei Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – APVA).

Visi ataskaitoje vartojami trumpiniai pateikti 1 priede.

2. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS

2.1. Audito apimtis ir vertinimo kriterijai

Vadovaujantis Reglamento 2021/241 24 straipsnio 2 dalimi, Finansavimo susitarime numatytais sąlygomis bei Veiklos susitarimu, buvo planuota 2023 m. IV ketvirtį teikti MP EK išmokėti antrąjį finansinį įnašą dėl 18 pasiektų rodiklių, tačiau MP EK dėl minėtų 18 rodiklių pateiktas nebuvo.

Atsižvelgiant į Tarybos sprendimu Nr. 14637/23 patvirtintus plano „Naujos kartos Lietuva“ pakeitimus, atnaujintas Veiklos susitarimas⁸, kuriame numatyta, kad bus teikiamas prašymas sumokėti antrą paramos dalį (FENIX sistemoje nurodomas kaip 3 MP EK), su kuriuo planuojama atsiskaityti už 19 rodiklių, įtrauktų į šio audito apimtį.

Siekiant įvertinti į 3 MP EK planuojamų įtraukti TR ir SR pasiekimą ir pateikti įrodymais pagrįstas išvadas, audito institucija atliko TR ir SR atranką, kurios procedūros, metodai ir rezultatai aprašyti šios ataskaitos 3.1 dalyje.

Atrinktų TR ir SR pasiekimas buvo vertinamas vadovaujantis audito institucijos procedūromis pildant klausimynus, kurie parengti atsižvelgiant į EK tyrimo planavimo memorandumą⁹ ir jo priedus. TR ir SR pasiekimo vertinimas taip pat atliktas atsižvelgiant į Reglamento 2021/241 nuostatas, Tarybos sprendimo Nr. 14637/23 priede nurodytus reikšmių kokybinius / kiekybinius rodiklius, aprašymus ir apibrėžtis, Finansavimo susitarimą, pasirašytą tarp EK ir LR, taip pat Veiklos susitarimo prieduose nurodytą kiekvienos reikšmės tikrinimo mechanizmą.

Vadovaujantis Reglamento 2021/241 22 straipsnio 2 dalies c punktu, ES valstybė narė¹⁰ kartu su MP EK turi pateikti valdymo deklaraciją, parengtą vadovaujantis Finansavimo susitarimo 3 priedu, bei patvirtinti, kad yra visi deklaracijoje numatyti TR ir SR pasiekimo patvirtinimai. Audito institucija,

⁷ Plano „Naujos kartos Lietuva“ VKS – VI ir ADMI atliekamų ES lėšų ar ES ir valstybės biudžeto lėšų, skiriamų Planui „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinti, ir pažangos veiklų, skirtų Plane „Naujos kartos Lietuva“ nustatytiems tikslams pasiekti, valdymo ir kontrolės funkcijų ir procedūrų visuma, užtikrinanti ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų laikymąsi (Funkcijų paskirstymo taisyklių 2.6 papunktis).

⁸ First modification to the operational arrangements between the European Commission and Lithuania, 2024-01-18 Nr.6K-24/311.

⁹ *Enquiry planning memorandum*, Ares(2022)573477 - 25/01/2022.

¹⁰ Lietuvos Respublikos atveju MP EK teikia ADMI.

vertindama TR ir SR, planuojamas įtraukti į 3 MP EK, atsižvelgdama į valdymo deklaracijoje numatomus pateikti patvirtinimus, vadovavosi nusistatytais kriterijais, leidžiančiais įvertinti, ar:

- informacija apie TR ir SR įgyvendinimą yra išsami, tiksliai ir patikima ir gali įrodyti reikšmių pasiekimą bei audito seka yra užtikrinta (žr. 3.3.1 dalį „Informacijos išsamumas, tikslumas, patikimumas ir audito seka“);
- įdiegtos kontrolės sistemos užtikrina, kad lėšos buvo valdomos pagal taikomas taisykles, ypač taisykles dėl interesų konfliktų išvengimo, sukčiavimo ir korupcijos prevencijos, laikantis patikimo finansų valdymo principo (žr. 3.3.2 dalį „Interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizika“);
- veiklos, kurios įvykdytos siekiant plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytų TR ir SR, nefinansuojamos iš kitų ES fondų ar priemonių arba, kai taikoma, kitos ES programos ar priemonės lėšomis nepadengiamos tos pačios išlaidos (žr. 3.3.4 dalį „Dvigubo finansavimo rizika“);
- TR ir SR atitinka Reglamento 2021/241 nuostatas dėl valstybės narės veiksmų įgyvendinant planą „Naujos kartos Lietuva“ ir Finansavimo susitarime bei jo prieduose keliamus reikalavimus dėl reikšmių pasiekimo, įskaitant ir atitiktį ES ir nacionalinių teisės aktų reikalavimams (žr. 3.3.3 dalį „TR ir SR atitiktis plano „Naujos kartos Lietuva“ tikslams“ ir 3.3.5 dalį „Atitiktis taikytiniams teisės aktams vertinimas“).

2.2. Audito atlikimo metodai

Vadovaudamasi Funkcijų paskirstymo taisyklėmis, audito institucija turi teisę neatlygintinai gauti iš VI, ADMI ir projektų vykdytojų¹¹ dokumentus ir informaciją, kurių reikia audito institucijos funkcijoms atlikti.

Atsižvelgiant į tai, kad audito metu vertinamas reikšmes tik planuojama įtraukti į 3 MP EK, nėra galutinių su reikšmių įgyvendinimu susijusių patvirtinamųjų dokumentų ir jie nekeliami į FENIX sistemą, kol nėra teikiamas MP EK, audito metu buvo vertinama vienalapių¹² projektuose bei juos lydinčiuose dokumentuose pateikta informacija ir visa kita audituojamo subjekto pateikta ir viešai prieinama TR ir SR įgyvendinimą pagrindžianti informacija.

Siekiant tinkamai atlikti audito institucijos funkcijas ir surinkti pakankamus audito įrodymus, buvo taikyti šie audito metodai:

- dokumentų peržiūra – peržiūrėti dokumentai, kuriais įrodoma, kad TR ir SR pasiektos, – vienalapių projektai ir jų priedai, susiję teisės aktai ir kiti dokumentai, kuriais įrodomas TR ar SR pasiekimas, ADMI TR ir SR pasiekimo rizikų vertinimo dokumentai, susirašinėjimas su EK, VI, ADMI (raštai, el. laiškai);
- pokalbiai, susitikimai – bendrauta su ADMI ir už TR bei SR įgyvendinimą atsakingų institucijų atstovais (27 SR, 50 TR, 76 SR);
- informacijos rinkimas iš viešai prieinamų šaltinių, nacionalinių duomenų registru PINREG, JAR, JADIS, JANGIS¹³ ir kt.;

¹¹ Funkcijų paskirstymo taisyklių 2.5 papunktis: „Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ projekto vykdytojas – viešasis ar privatus juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė, kita organizacija ar jos padalinys, atsakingi už pavienio ir (ar) jungtinio projekto įgyvendinimą“.

¹² Vienalapis, t.y. TR ir SR stebėsenos rodiklio pasiekimo aprašas arba apibendrinamasis dokumentas ar dokumentas, kuriuo tinkamai pagrindžiama, kaip TR ar SR (įskaitant visus sudėtinius elementus) patenkinamai pasiekta.

¹³ kuriame kaupiama informacija apie juridinių asmenų (kuriems įstatymu numatyta prievolė teikti duomenis) tikruosius naudos gavėjus.

- papildomai rinkta informacija iš priežiūrą atliekančios institucijos – VERT (27 SR);
- analizė – surinktos informacijos, dokumentų analizavimas ir vertinimas, dokumentavimas.

Audito metu surinkti įrodymai naudoti pastebėjimams ir išvadoms pagrįsti bei rekomendacijoms, kurios užtikrintų nustatytų neatitikimų ištaisymą, parengti.

Siekiant visapusiškai įvertinti TR ir SR bei įsitikinti jų tinkamu pasiekimu, taip pat buvo naudoti papildomi šaltiniai, susiję su TR ir SR pasiekimu ir (arba) jų vertinimu:

- VI kas mėnesį teikiama informacija apie rodiklių stebėseną (plano „Naujos kartos Lietuva“ rodiklių pasiekimo rizikos);
- Valstybės kontrolės 2022 m. gruodžio 1 d. valstybinio audito ataskaita „Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo rodiklių ataskaita“.

2.3. Audito rezultatų pateikimas

Auditas suplanuotas taip, kad atitiktų Reglamento 2021/241 22 straipsnio 2 dalies reikalavimus ir būtų laikomasi TAS¹⁴, TAAIS¹⁵ principų, EK gairių¹⁶ ir Audito strategijos nuostatų.

Ataskaitoje pateikiama audito informacija apima:

- planavimą, įskaitant rizikos vertinimą ir audito imties atranką (žr. ataskaitos 3.1 dalį);
- vertinimui atrinktų TR ir SR apžvalgą (žr. ataskaitos 3.2 dalį);
- pagrindinių procedūrų atlikimą – detalųjį testavimą ir rezultatų analizę (žr. ataskaitos 3.2–3.4 dalis);
- išvados pateikimą (žr. ataskaitos 6 skyrių).

Audito metu pastebėjimai dėl nustatytų su TR ar SR pasiekimu susijusių neatitikimų skirstomi į keturias kategorijas:

- svarbūs pastebėjimai;
- vidutinės svarbos pastebėjimai;
- nedidelės svarbos pastebėjimai;
- mažareikšmiai pastebėjimai.

Iki audito ataskaitos pateikimo audituojamas subjektas raštu informuotas apie vertinimo metu pastebėtus nedidelės svarbos ir mažareikšmius pastebėjimus, įskaitant techninio pobūdžio pastebėjimus dėl vienalapio projekte pateiktos informacijos tikslumo, išsamumo, pagrįstumo, todėl su ataskaita jie neteikiami.

Audito ataskaitoje teikiami svarbūs ir vidutinės svarbos pastebėjimai, rekomendacijos bei išvada bus pateikti atliktų auditų santraukoje, kuri bus teikiama EK su artimiausiu MP EK.

3. PLANO „NAUJOS KARTOS LIETUVA“ ĮGYVENDINIMO AUDITAS (TR IR SR, ĮTRAUKTŲ Į 3 MP EK, PASIEKIMŲ AUDITAS)

3.1. Audito imtis ir atranka

¹⁴ 530-asis TAS „Audito atranka“.

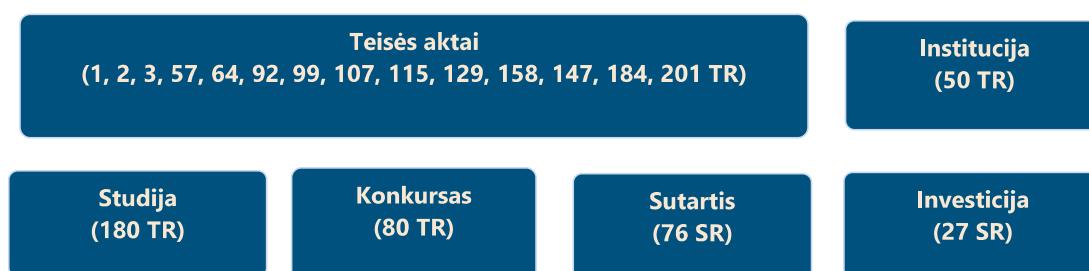
¹⁵ 100-asis TAAIS „Pagrindiniai viešojo sektoriaus audito principai“, 400-asis TAAIS „Atitikties audito principai“, 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“.

¹⁶ Audito įstaigoms pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę skirtos atrankos metodų gairės, kuriomis siekiama užtikrinti veiksmingą valstybių narių sistemų veikimą renkant, saugant, tikrinant ir tvirtinant patikimus ir tikslus duomenis apie tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimą (2022-01-28), Gairės valstybės narėms dėl auditų santraukos parengimo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (2021-09-27).

Atsižvelgdama į tai, kad su 3 MP EK planuojama teikti informaciją apie devyniolikos TR ir SR pasiekimą bei siekdama tinkamai atlikti audito procedūras ir surinkti audito įrodymus, būtinus audito procedūrų tikslams pasiekti bei gauti tinkamą pagrindimą išvadoms apie TR ir SR pasiekimą pateikti, audito institucija, atliko TR ir SR atranką. Atranka suteikia galimybę gauti audito įrodymų apie kai kuriuos atrinktų objektų požymius, juos įvertinti ir remiantis atrankos rezultatais padaryti ar padėti padaryti išvadas apie visumą, iš kurios daryta atranka. 1 lygio atranka atlikta vadovaujantis Gairėmis dėl TR ir SR atrankos¹⁷, Audito strategija ir audito institucijos nustatytų procedūrų reikalavimais. Ji grindžiama auditorių profesiniu sprendimu ir nestatistiniu atrankos metodu, pagrįstu rizikos vertinimu kartu su atsitiktiniu elementu.

Siekiant įvertinti tiriamąją visumą, visos į 3 MP EK planuojamos įtraukti devyniolika TR ir SR (2 priedas) pagal jų pobūdį buvo suskirstytos į 6 grupes pagal tipus, viso 6 tipai (žr. ataskaitos 2 pav.).

2 pav. TR ir SR suskirstymas į grupes pagal tipus

Vadovaujantis Gairėmis dėl TR ir SR atrankos ir atsižvelgiant į su 3 MP EK planuojamas teikti TR ir SR bei jų ypatybes bei audito institucijos procedūras, pasirinkti šie bendri septyni rizikos vertinimo kriterijai:

1. Projekto išlaidų apmokėjimo būdas (išlaidos, vykdant pirkimus / fiksuotas dydis);
2. TR ir SR įgyvendinančių institucijų įgyvendintų priemonių, nurodytų Veiklos susitarimo TR ar SR patikrinimo mechanizme, skaičius;
3. TR ir SR įgyvendinime dalyvaujančių galutinių naudos gavėjų, rangovų, subrangovų skaičius;
4. Patikrinimo mechanizmo sudėtingumas;
5. Dviguba rezultatų panaudojimo ir finansavimo rizika;
6. TR ar SR įgyvendinimo sudėtingumas (darbuotojų techninė kompetencija, veiklos rūšių skaičius, reikalingi patvirtinimai ir (arba) priėmimas, techninės kokybės ir (arba) tikslumo lygis);
7. Galimas sukčiavimas, korupcija, interesų konfliktas.

Remiantis pasirinktais rizikos kriterijais įvertinta devyniolika reikšmių, suteikiant joms balus pagal kiekvieną kriterijų bei apskaičiuotas bendras rizikos balas kiekvienai TR ir SR. Rizikos kategorijos (didelė, vidutinė, maža) priskirtos pagal bendrą rizikos balą: didelės rizikos kategorija priskirta toms TR ar SR, kurių bendras rizikos balas sudaro 17–21 balų; vidutinė rizikos kategorija priskirta toms TR ar SR, kurių bendras rizikos balas sudaro 12–16 balų; maža rizikos kategorija priskirta toms TR ar SR, kurių bendras rizikos balas sudaro 7–11 balus. Didelės rizikos kategorijoje nustatyta viena SR, vidutinės – keturios TR, mažos – keturiolika TR ir SR. Detalus devyniolikos TR ir SR rizikos vertinimas pateiktas 3 priede.

¹⁷ Audito įstaigoms pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę skirtos atrankos metodų gairės, kuriomis siekiama užtikrinti veiksmingą valstybių narių sistemų veikimą renkant, saugant, tikrinant ir tvirtinant patikimus ir tikslus duomenis apie tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimą (2022-01-28)

Vadovaujantis Gairėmis dėl TR ir SR atrankos ir audito institucijos procedūroje nustatytais reikalavimais, vertinimui pasirinktos visos didelės rizikos kategorijoje esančios TR ir SR, t. y. 27 SR. Iš vidutinės ir mažos rizikos kategorijų pasirinktos tos TR ir SR, kurios reprezentuoja skirtingus tipus. Į audito imtį patekusios plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo auditui atrinktos TR ir SR pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Į audito imtį patekusių TR ir SR sąrašas

TR / SR Nr.	TR / SR pavadinimas	Rodiklio reikšmė	TR ar SR tipas	Bendras rizikos balas	Rizikos vertinimo kategorija
27	Įrengtų naujų elektros energijos kaupimo įrenginių galia (MW)	200 MW (4 kaupimo įrenginiai po 50 MW)	Investicija	17	Didelė
50	Įsteigtas ir veikiantis Pastatų renovacijos kompetencijų centras	Įsigalioję teisės aktai	Institucija	8	Maža
76	Pasirašytos sutartys su skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atvėrimo ir prieinamumo naudotojams	Pasirašyta 12 sutarčių	Sutartys	12	Vidutinė
80	Paskelbtas konkursas dėl inovatyvių technologinių sprendimų kūrimo ir diegimo versle ir patvirtintos finansavimo sąlygos	Paskelbtas konkursas	Konkursas	10	Maža
92	Įsigaliojusios atnaujintos priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos (mokymo programos)	Įsigalioję teisės aktai	Teisės aktai	13	Vidutinė
115	Įsigalioję Profesinio mokymo įstatymo pakeitimai dėl profesinio mokymo kompetencijos centrų	Įsigalioję teisės aktai	Teisės aktai	11	Maža
180	Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos baigimas	Parengta galutinė ataskaita	Studija	12	Vidutinė

EK rekomenduojama kiekybinio reikšmingumo riba yra 2 proc., kuri naudojama statistinei atrankai atlikti. Audito metu statistinė atranka taikyta nebuvo. Aiškiai nesvarbi kiekybinė riba šiame audite nebuvo nustatoma ir nebuvo naudojama.

Neatitikimas, nustatytas audito metu, buvo vertintas atsižvelgiant į jo pobūdį, turinį ir priežastis, t.y. taikant kokybinį reikšmingumą.

Atsižvelgiant į tai, kad 2023 m. VKS auditas¹⁸ buvo užbaigtas jau atlikus audito planavimo ir vertinimo procedūras, šio audito metu kontrolės patikimumui nustatyti buvo naudojami 2022 m. atlikto plano „Naujos kartos Lietuva“ VKS vertinimo¹⁹ rezultatai. Nepriklausomo audito paslaugų teikėjo padaryta išvada, kad plano „Naujos kartos Lietuva“ VKS audito institucijos, VI ir ADMI atžvilgiu priskirta 1 kategorija – veikia gerai. Nepriklausomo audito paslaugų teikėjo, audito metu,

¹⁸ 2023-03-01 Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo audito ataskaita.

¹⁹ 2022-06-30 ES lėšų valdymo ir kontrolės sistemos audito paslaugų sutartis Nr. 14P-40, nepriklausomas audito paslaugų teikėjas – UAB „KPMG Baltics“, paslaugos įsigytos Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. 2022-11-29, 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ valdymo ir kontrolės sistemos audito paslaugų ataskaita.

nenustatyta reikšmingų klaidų, kurios darytų įtaką plano „Naujos kartos Lietuva“ VKS veikimui. Nepriklausomo audito paslaugų teikėjo nustatyti plano „Naujos kartos Lietuva“ VKS veikimui neturintys įtakos trūkumai bei jų ištaisymui pateiktos rekomendacijos dėl VKS tobulinimo.

Kadangi audito institucija, VI ir ADMI atitinka joms keliamus reikalavimus pagal Finansavimo susitarimo 1 priede numatytus reikalavimus, todėl konstatuotina, kad VKS patikimumas yra aukštas, ir atitinkamai pagrindinis patikimumas turi sudaryti ne mažiau kaip 60 proc. ir audito metu gali būti atliktos mažos apimties audito procedūros.

Atsižvelgiant į tai, kad atlikta 1 lygio nestatistinė rizika grįsta atranka, o patikimumas ir su juo susijusi konstanta naudojama 2 lygio audito imties atrankoje, pagrindinis patikimumas (ne mažesnis kaip 60 proc.) gautas atlikus 1 lygio atranką ir audito metu atlikus detaliuosius testus.

3.2. TR ir SR įgyvendinimo apžvalga

Vertindama atrinktų TR ir SR pasiekimą, audito institucija peržiūrėjo ADMI išlaidų deklaravimo, lėšų prognozavimo bei EGADP tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimo procedūras²⁰, analizavo dokumentus ir įrašus programoje „Microsoft Teams“ CPVA administruojamoje informacinėje platformoje ir nustatė, kad ADMI, siekdama stebėti rodiklių įgyvendinimo būklę ir įsitikinti rodiklių pasiekimu, atlieka šiuos veiksmus:

- vertina rodiklio pasiekimo aprašą (vienalapio projektą) ir visus vienalapio projekte pateiktus priedus (nurodytus Tarybos sprendimo Nr. 14637/23 priedo bei Veiklos susitarimo patikrinimo mechanizme) ir papildomus dokumentus, jeigu jie buvo aprašomi rodiklio pasiekimo apraše;
- už konkrečias TR ir SR atsakingi ADMI darbuotojai vertina dokumentus, kurie pateikiami laikinajame įrankyje – programoje „Microsoft Teams“ CPVA administruojamoje informacinėje platformoje ir kitose sistemose;
- kiekvieną mėnesį rengia ir Finansų ministerijai iki kiekvieno mėnesio 20 dienos teikia ataskaitą, kurioje nurodytos rodiklių pasiekimo būklės ir jų įgyvendinimo rizikos.

Audito metu buvo svarbu ne tik išanalizuoti visą iš audituojamo subjekto gautą ar viešai prieinamą informaciją, įrodančią kiekvienos TR ir SR pasiekimą, bet ir įvertinti kiekvienos TR ir SR specifiką, skirtumus, įgyvendinimo eigą ir pan. Detali kiekvienos vertintos TR ir SR apžvalga pateikta 3.2.1. – 3.2.7. dalyse.

3.2.1. Trumpa informacija apie 27 SR įgyvendinimą

2 lentelė. 27 SR pasiekimo vertinimas.

Komponentas	Žaliaji Lietuvos transformacija	
Reforma	Daugiau šalyje tvariai pagamintos elektros energijos	
27 SR	Įrengtų naujų elektros energijos kaupimo įrenginių galia (MW)	
Rodiklis	Kiekybinis	Kokybinis
	✓	✗
SR įgyvendinimo terminas	Planuotas	Faktinis
	2022 IV ketvirtis	2023 IV ketvirtis

²⁰ Patvirtintas Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 2022/8-316 (2023 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. 2023/8-386 redakcija).

SR įgyvendinimui pagal projektą numatytos EGADP lėšos	87 600 181,73 Eur EGADP lėšos; 17 562 101,26 Eur pareiškėjo nuosavo įnašo lėšos; Bendra lėšų suma 105 162 282,99 Eur
Už SR įgyvendinimą atsakingos institucijos	Energetikos ministerija
SR aprašymas ir aiški apibrėžtis	Pradeda veikti keturi elektros energijos kaupimo įrenginiai, kurių kiekvieno galia – 50 MW
Reikšmės įgyvendinimą patvirtinantys dokumentai: I. Remiamų projektų sąrašas, nurodant saugojimo pajėgumus MW ir prijungimo prie tinklo nuorodų numerius; II. Vienalapis.	
SR pasiekimo būklė	✓

Siekiant užtikrinti Lietuvos elektros energetikos sistemos saugumą, stabilumą bei parengtį izoliuoto darbo veikimui prieš ją sujungiant su kontinentinės Europos elektros tinklais, 27 SR teikiama parama įdiegti keturiems energijos kaupimo įrenginiams, kurių kiekvieno galia sieks 50 MW ir kurie teiks sintetinės inercijos reaguojant į dažnio kitimo greitį, elektros tinklų perkrovos valdymo paslaugas.

Įgyvendinant 27 SR, Vyriausybės nutarimu²¹ paskirtas elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos operatorius - Energy cells, UAB (100 proc. akcijų priklauso energijos perdavimo ir mainų įmonių grupei „EPSO-G“, kurios vienintelio akcininko teises ir pareigas įgyvendina Energetikos ministerija), bei nustatyti įpareigojimai sistemos įrengimui.

2022 m. kovo 8 d. energetikos ministro įsakymu²² patvirtintas pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-01 „Įrengti 200 MW elektros energijos kaupimo įrenginių sistemą“ aprašas (įskaitant nuostatas susijusias su EK sprendime²³ nustatytais įsipareigojimais) ir paskelbtas kvietimas Nr. EM-V-001²⁴ projekto įgyvendinimo plano pateikimui, 2022 m. balandžio 15 d. pasirašyta projekto „Elektros energijos kaupimo įrenginių (200 MW) įrengimas“ Nr. EM-V-001-0001 finansavimo sutartis su Energy cells, UAB. Visa numatyta projektui įgyvendinti lėšų suma: 105 162 282,99 Eur (iš kurių 87 600 181,73 Eur EGADP subsidijos lėšos ir 17 562 101,26 Eur pareiškėjo nuosavo įnašo lėšos).

Projekto įgyvendinimo metu atlikti 3 VŠP²⁵, kurie detaliau aprašomi 3.3.5 dalyje.

2023 m. kovo 30 d. VERT posėdyje priimti sprendimai išduoti visiems 4 parkams leidimus generuoti energijos kaupimo pajėgumus²⁶ (Utenos – 2023 m. birželio 30 d., leidimas Nr. L-6321; Šiaulių - 2023 m. rugsėjo 22 d., leidimas Nr. L-6400; Alytaus – 2023 m. rugsėjo 22 d., leidimas Nr. L-6401; Vilniaus – 2023 m. spalio 5 d, leidimas Nr. L-6415).

VERT pateiktais duomenimis²⁷, vadovaujantis Pažymų apie energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimą išdavimo tvarkos aprašu²⁸, atlikti energijos kaupimo įrenginių techninės būklės patikrinimai, įskaitant fizinius įrenginių patikrinimus ir išduotos energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymos (2023 m. rugsėjo 6 d. – Šiaulių, 2023 m. rugpjūčio 31 d. – Alytaus, 2023 m. birželio 22 d. – Utenos ir 2023 m. rugsėjo 28 d. – Vilniaus parkui) (detalus patikrinimų aprašymas pateiktas 3.3.5. dalyje).

²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 28 d. nutarimas Nr. 590 „Dėl elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos operatoriaus paskyrimo“

²² Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. kovo 8 d. įsakymas Nr. 1-86 „Dėl 2021-2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-01 „Įrengti 200 MW elektros energijos kaupimo įrenginių sistemą“ aprašo patvirtinimo“.

²³ 2021 m. spalio 28 d. sprendimas Nr. SA.63178, <https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.63178>.

²⁴ <https://2021.esinvesticijos.lt/kvietimai/elektros-energijos-kaupimo-irenginiu-sistemas-irengimas>.

²⁵ <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/>, https://eviesiejipirkimai.lt/index.php?option=com_vptpublic&task=sutartys&Itemid=109.

²⁶ <https://www.vert.lt/elektra/Puslapiai/leidimulicenciju-turetojais.aspx>.

²⁷ Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2023 m. gruodžio 22 d. raštas Nr. R2-(ST)-9228 „Dėl informacijos pateikimo“.

²⁸ Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-231 „Dėl pažymų apie energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimą išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2023 m. spalio 5 d. VERT išdavus paskutinį leidimą Vilniaus kaupimo įrenginiui, pradėjo veikti visi keturi elektros energijos kaupimo įrenginiai Utenos, Alytaus, Šiaulių ir Vilniaus baterijų parkuose, kurių kiekvieno galia – 50 MW, kas bendroje sumoje sudaro 200 MW, t.y. pasiektas SR aprašyme nustatytas kiekybinis rodiklis.

Detalesnė informacija apie 27 SR įgyvendinimo metu vykdytus VŠP, valstybės pagalbos vertinimą, interesų konfliktų, sukčiavimo ir korupcijos, dvigubo finansavimo rizikas bei nustatytus neatitikimus pateikta ataskaitos 3.3 dalyje.

Audito institucijos vertinimas dėl 27 SR (ne)pasiekimo

Vertinimo metu surinkti įrodymai **leidžia įsitikinti pakankamu** 27 SR pasiekimu, t.y.:

- įgyvendinant projektą Nr. 03-001-P-0001 „Elektros energijos kaupimo įrenginių (200 MW) įrengimas“ pastatyti elektros energijos kaupimo įrenginiai Utenos, Alytaus, Šiaulių ir Vilniaus baterijų parkuose;
- sudaryta sutartis su UAB „LITGRID“ dėl prijungimo prie elektros tinklų ir elektros energijos perdavimo;
- pagal VERT išduotus leidimus plėtoti elektros kaupimo pajėgumus, vieno baterijų parko įrengtoji ir leistina naudoti galia yra 50 MW, visų keturių baterijų parkų – 200 MW;
- pagal darbų ir paslaugų perdavimo-priėmimo aktus elektros energijos kaupimo įrenginiai visuose keturiuose baterijų parkuose pastatyti ir pritaikyti generuoti 200 MW elektros energiją;
- išduoti VERT leidimai generuoti elektros energiją iš visų energijos kaupimo įrenginių, paskutinis leidimas išduotas 2023 m. spalio 5 d. – nuo šios datos laikoma, kad visi keturi elektros energijos kaupimo įrenginiai veikia.

3.2.2. Trumpa informacija apie 50 TR įgyvendinimą

3 lentelė. 50 TR pasiekimo vertinimas.

Komponentas	Žalioji Lietuvos transformacija	
Reforma	Spartesnė pastatų renovacija ir tvari urbanistinė aplinka	
50 TR	Įsteigtas ir veikiantis Pastatų renovacijos kompetencijų centras	
Rodiklis	Kiekybinis	Kokybinis
	x	✓
TR įgyvendinimo terminas	Planuotas	Faktinis
	2022 IV ketvirtis	2022 III ketvirtis
TR įgyvendinimui numatytos EGADP lėšos	–	
Už TR įgyvendinimą atsakingos institucijos	Aplinkos ministerija ir Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra	
TR aprašymas ir aiški apibrėžtis	1. Patvirtintas ir įsigaliojo Aplinkos ministro įsakymo dėl Aplinkos projektų valdymo agentūros nuostatų pakeitimas, kuriuo nustatomos pavedamos vykdyti Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos administravimo ir finansavimo iš įvairių šaltinių administravimo funkcijos, kurias vykdė VŠĮ BETA. 2. Veiklą vykdo vieno langelio principu veikiantis Pastatų renovacijos kompetencijų centras (APVA padalinys) (užimta 50 % pareigybių).	
Reikšmės įgyvendinimą patvirtinantys dokumentai:		
I. Aplinkos projektų valdymo agentūros nuostatų paskelbimo Teisės aktų registre kopija ir nuoroda į atitinkamas nuostatas, kuriose nurodytas įsigaliojimas;		
II. Aplinkos projektų valdymo agentūros organizacinės schemos, kurioje nurodyti visi darbuotojai ir visos neužimtos darbo vietos Pastatų renovacijos kompetencijų centre, kopija;		
III. Vienalapis.		
TR pasiekimo būklė	✓	

Pastatų renovacijos koordinavimui ir techninės pagalbos teikimui palengvinti, įgyvendinama 50 TR, kuri sudaryta iš dviejų tarpinių žingsnių:

- 50.1. APVA nuostatų pakeitimas, kuriuo pavedamos vykdyti Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos administravimo funkcijos, kurias vykdė VŠĮ BETA ir Pastatų renovacijos kompetencijų centro įsteigimas (įgyvendinimo terminas – 2021 IV ketvirtis);
- 50.2. vieno langelio principu pradeda veikti Pastatų renovacijos kompetencijų centras (APVA padalinys) (užimta 50 % pareigybių), kurio įgyvendinimo terminas 2022 II ketvirtis.

Įgyvendinant 50.1 žingsnį, Vyriausybės nutarimu²⁹ pritarta, kad Aplinkos ministerija priimtų sprendimą dėl VŠĮ BETA likvidavimo. Siekiant sudaryti prielaidas įsteigti (sukurti) Pastatų renovacijos kompetencijų centrą, administruojantį pastatų renovacijos priemones, teikiantį metodinę ir konsultacinę pagalbą pastatų renovacijos klausimais, patvirtintas Valstybės paramos daugiabučiams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo pakeitimas³⁰.

Aplinkos ministro įsakymu³¹ likviduota VŠĮ BETA bei suteikti įgaliojimai APVA³² vykdyti Valstybės paramos daugiabučiams atnaujinti (modernizuoti) įstatymu nustatytas funkcijas. Patvirtinti atnaujinti APVA nuostatai³³, kuriuose numatyta, kad APVA atliks ne tik įstatyme nustatytas funkcijas, bet vykdys ir kitas tarpinės, įgyvendinančios, pavienio ir jungtinių projektų vystytojo, atsakingos ar administruojančios institucijos funkcijas, susijusias su Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, bei įgyvendins ilgalaikėje renovacijos strategijoje, kuriai pritarta Vyriausybės 2021 m. kovo 31 d. protokoliniu sprendimu Nr. 18³⁴, Pastatų renovacijos kompetencijų centrui numatytas veiklas, susijusias su pastatų renovacija. Visi šie pakeitimai, kaip ir numatyta, įsigaliojo 2021 IV ketvirtį.

2021 m. rugpjūčio mėn. įsteigtas³⁵ APVA padalinys – Pastatų energinio taupumo departamento Kompetencijų skyrius, kurio tikslas koordinuoti tiek energiniam efektyvumui didinti, tiek klimato kaitai švelninti skirtas finansinės paramos priemones, analizuoti jų poveikį statybų sektoriui ir visai šalies ekonomikai, vykdyti faktiniais duomenimis pagrįstą stebėseną ir ilgalaikę prognozę, teikti metodinę ir konsultacinę pagalbą, bei kurti, išbandyti ir įgyvendinti naujus ir patrauklius renovacijos modelius, t. y. vykdyti Pastatų renovacijos kompetencijų centro funkcijas. 2022 IV ketvirtį buvo užimtos daugiau kaip 50 proc. pareigybių (t. y. 58 proc., 3,5 iš 6 įsteigtų), kaip nustatyta Veiklos susitarime.

Pažymėtina, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo APVA struktūros pokyčiai, patvirtinti APVA direktoriaus įsakymu³⁶. Šiuo pakeitimu Pastatų energinio taupumo departamento Kompetencijų

²⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 15 d. nutarimas Nr. 757 "Dėl Viešosios įstaigos Būsto energijos taupymo agentūros likvidavimo".

³⁰ 2021 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-441.

³¹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. spalio 23 d. įsakymas D1-631 "Dėl viešosios įstaigos Būsto energijos taupymo agentūros likvidavimo".

³² Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. liepos 9 d. įsakymas Nr. D1-409 "Dėl įgaliojimų suteikimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai".

³³ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. rugpjūčio 23 d. įsakymas Nr. D1-476 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros nuostatų patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 26 d. įsakymo Nr. D1-66 „Dėl biudžetinės įstaigos Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo reorganizavimo“ pakeitimo“.

³⁴ https://energy.ec.europa.eu/system/files/2021-04/lt_2020_ltrs_0.pdf.

³⁵ Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 11 d. įsakymas Nr. T1-150 "Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros struktūrinių pokyčių įgyvendinimo, pareigybių sąrašo, struktūrinių padalinių nuostatų, pareigybių aprašymo sąrašo ir pareigybių aprašymų patvirtinimo".

³⁶ Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2023 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. T1-464 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros struktūrinių pokyčių įgyvendinimo, pareigybių sąrašo, struktūrinių padalinių nuostatų, pareigybių aprašymo sąrašo ir pareigybių aprašymų patvirtinimo“.

skyrius – Pastatų renovacijos kompetencijų centras, reorganizuotas į Klimato neutralumo kompetencijų skyrių – Pastatų renovacijos kompetencijų centrą, nustatant papildomas funkcijas, tokias kaip klimatui palankių, žaliosios energijos diegimo ir tvarumo priemonių įtraukimo į renovacijos (įskaitant kvartalinės renovacijos) procesus koordinavimą, inovatyvių, prisidedančių prie tvarių miestų ir žaliųjų pastatų plėtros, projektų kūrimą, išbandymą ir įgyvendinimą, naujų, inovatyvių, ilgalaikių, tvarių finansavimo, prognozavimo ir stebėsenos modelių kūrimą; mokslinių taikomųjų tyrimų daugiabučių namų savivaldybių viešųjų pastatų ir kvartalų energinio efektyvumo srityse organizavimo ir pan., ir kuris pavaldus APVA direktoriaus pavaduotojui (inovacijų vadovui). Skyriuje numatytos 7 pareigybės, kurios 2024 m. sausio 29 d. duomenimis yra 100 proc. užimtos.

Remiantis surinktais įrodymais bei atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, galima teigti, kad APVA struktūros pokyčiai neturi įtakos TR įgyvendinimui ir 50 TR gali būti laikoma pakankamai pasiekta, nes įgyvendinti visi Tarybos sprendime 14637/23, Veiklos susitarime numatyti elementai.

50 TR netiesiogiai susijusi su 51 TR, kuria iki 2025 III ketvirčio numatoma įgyvendinti skaitmenines priemones pastatų renovacijos koordinavimui ir techninės pagalbos teikimui palengvinti, todėl tiesioginės įtakos minėti TR neturi.

Detalesnė informacija apie 50 TR neatitikimus dėl audito sekos užtikrinimo pateikta ataskaitos 3.3 dalyje.

Audito institucijos vertinimas dėl 50 TR (ne)pasiekimo

Vertinimo metu surinkti įrodymai **leidžia įsitikinti pakankamu** 50 TR pasiekimu, t.y.:

- patvirtinti teisės aktai dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos administravimo ir finansavimo iš įvairių šaltinių administravimo funkcijų perdavimo APVA;
- įsteigtas APVA padalinys – Pastatų energinio taupumo departamento Kompetencijų skyrius, vykdamas vieno langelio principu veikiančio Pastatų renovacijos kompetencijų centro funkcijas (užimta 58 proc. pareigybių, t. y. 3,5 iš 6 įsteigtų).

Nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo APVA struktūros pokyčiai, kurių metu Pastatų energinio taupumo departamento Kompetencijų skyrius reorganizuotas į Klimato neutralumo kompetencijų skyrių – Pastatų renovacijos kompetencijų centrą (užimta 100 proc. pareigybių, t. y. 7 iš 7 įsteigtų). Įsigalioję APVA struktūros pokyčiai neturi įtakos TR įgyvendinimui, nes išlieka išpildyti visi Tarybos sprendime 14637/23 ir Veiklos susitarime numatyti elementai.

3.2.3. Trumpa informacija apie 76 SR įgyvendinimą

4 lentelė. 76 SR pasiekimo vertinimas.

Komponentas	Skaitmeninė transformacija ekonomikos augimui	
Investicija	Būtinios sąlygos inovatyviems technologiniams sprendimams versle ir kasdieniame gyvenime	
76 SR	Pasirašytos sutartys su skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atvėrimo ir prieinamumo naudotojams	
Rodiklis	Kiekybinis	Kokybinis

	✓	✘
SR įgyvendinimo terminas	Planuotas	Faktinis
	2022 IV ketvirtis	2022 IV ketvirtis
SR įgyvendinimui numatytos EGADP lėšos	–	
Už SR įgyvendinimą atsakingos institucijos	Kultūros ministerija	
SR aprašymas ir aiški apibrėžtis	Pasirašyta ne mažiau kaip 12 sutarčių su skaitmeninių kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atvėrimo ir prieinamumo naudotojams.	
Reikšmės įgyvendinimą patvirtinantys dokumentai:		
I. Pagrindinio projekto vykdytojo arba atsakingos ministerijos (Kultūros ministerijos) ir išteklių savininkų pasirašytų sutarčių kopijos;		
II. Vienalapis.		
SR pasiekimo būklė	✓	

Siekiant skatinti kultūros sektoriaus skaitmenizavimą įgyvendinama 76 SR, kuri Tarybos sprendimu 14637/23 patikslinta pakeičiant TR į SR bei nustatytą kokybinį rodiklį „Paskelbtas pranešimas apie sutarčių dėl kultūros išteklių skaitmeninimo skyrimą“ pakeičiant j kiekybinį rodiklį 12 vienetų pasirašytų sutarčių. Šios SR įgyvendinimui tarpinių žingsnių Veiklos susitarime nenumatyta.

Įgyvendinant reikšmę, Kultūros ministro įsakymu Nr. JV-428³⁷ patvirtintas pažangos priemonės Nr. 08-001-04-01-03 „Investicijos į kultūros išteklių skaitmeninimą ir prieinamumą“ aprašas, o įsakymu Nr. JV-502³⁸ patvirtintas šios priemonės Projekto finansavimo sąlygų aprašas.

2022 m. spalio 13 d. Kultūros ministro įsakymu Nr. JV-828³⁹ Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka paskirta pagrindinio projekto „E-kultūros platforma“, finansuojamo EGADP ir valstybės biudžeto lėšomis, vykdytoja, taip pat šio įsakymo priedu patvirtintas projekto įgyvendinime dalyvaujančių suskaitmenintų ir skaitmeninių kultūros išteklių valdytojų sąrašas.

Vienalapyje teikiama informacija apie 2022 IV ketvirtyje pasirašytas 12 sutarčių⁴⁰ su skaitmeninių kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atvėrimo ir prieinamumo naudotojams.

76 SR įgyvendinimas tiesiogiai susijęs su 77 SR (abi šios reikšmės yra projekto „E-kultūros platforma“(Nr. 06-003-P-0001) stebėsenos rodikliai), kuria toliau numatoma plėtoti pasirašytas sutartis ir įgyvendinti organizacinius, techninius sprendimus, kaip suskaitmenintus išteklius atverti ir padaryti prieinamus naudotojams, taip pat 78 SR dėl skaitmeninių išteklių pritaikymo naudoti neįgaliesiems⁴¹.

Detalesnė informacija apie 76 SR neatitikimus dėl audito sekos užtikrinimo pateikta ataskaitos 3.3 dalyje.

Audito institucijos vertinimas dėl 76 SR (ne)pasiekimo

Vertinimo metu surinkti įrodymai **leidžia įsitikinti pakankamu** 76 SR pasiekimu, t.y.:

- parengti ir patvirtinti SR pasiekimui reikalingi teisės aktai;
- pasirašyta daugiau kaip 12 sutarčių su skaitmeninių kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atvėrimo ir prieinamumo naudotojams.

ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 08-001-04-01-03 „Investicijos į kultūros išteklių skaitmeninimą ir prieinamumą“ aprašo patvirtinimo“.

³⁸ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. gegužės 26 d. įsakymas Nr. JV-502 „Dėl Kultūros ministro 2022 m. balandžio 27 d. įsakymo Nr. JV-428 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2021–2030 m. kultūros ir kūrybiškumo plėtros programos „Progress“ priemonės Nr. 08-001-04-01-03 „Investicijos į kultūros išteklių skaitmeninimą ir prieinamumą“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

³⁹ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. spalio 13 d. įsakymas Nr. JV-828 „Dėl projekto „E-kultūros platforma (vieningas suskaitmeninto ir skaitmeninio kultūros ir audiovizualinio turinio, elektroninių paslaugų ir sklaidos portalas)“ įgyvendinimo“.

⁴⁰ 2022 IV ketvirtyje pasirašytos 18 sutarčių, 2023 IV ketvirtyje pasirašyta dar viena sutartis, iš viso 19 sutarčių, susijusių su projektu Nr. 06-003-P-0001.

⁴¹ Projekto „E-kultūros platforma“ įgyvendinimas leidžia pritaikyti elektronines paslaugas ir produktus žmonėms su negalia. Planuojama, kad 20 proc. skaitmeninių (elektroninių) išteklių, prieinamų per nacionalinę internetinę skelbimų platformą ELVIS, bus tinkami neįgaliesiems.

3.2.4. Trumpa informacija apie 80 TR įgyvendinimą.

5 lentelė. 80 TR pasiekimo vertinimas.

Komponentas	Skaitmeninė transformacija ekonomikos augimui	
Investicija	Būtiniosios sąlygos inovatyviems technologiniams sprendimams versle ir kasdieniame gyvenime	
80 TR	Paskelbtas konkursas dėl inovatyvių technologinių sprendimų kūrimo ir diegimo versle ir patvirtintos finansavimo sąlygos	
Rodiklis	Kiekybinis	Kokybinis
	✘	✓
TR įgyvendinimo terminas	Planuotas	Faktinis
	2022 III ketvirtis	2023 II ketvirtis
TR įgyvendinimui numatytos EGADP lėšos	–	
Už TR įgyvendinimą atsakingos institucijos	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	
TR aprašymas ir aiški apibrėžtis	Paskelbiamas konkursas ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos arba Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros direktoriaus įsakymu patvirtinamos finansavimo sąlygos	
Reikšmės įgyvendinimą patvirtinantys dokumentai:		
I. Kvietimo dalyvauti konkurse skelbimo kopija;		
II. Konkurso techninė užduotis ir (arba) techninės specifikacijos, patvirtinančios atitiktį Tarybos įgyvendinimo sprendime pateiktame tarpinės reikšmės ir investicijų aprašymuose nurodytam aprašymui, kriterijams ir sąlygoms;		
III. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos arba Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintų finansavimo sąlygų kopija;		
IV. Vienalapis.		
TR pasiekimo būklė	✓	

Įgyvendinant 80 TR Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymais patvirtinti 2022–2030 m. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ veiklos „Finansinės paskatos verslo paslaugų centrams vystyti ir diegti robotikos procesų automatizavimo (RPA) ir dirbtinio intelekto (DI) sprendimus“⁴² bei veiklos „Finansinės paskatos startuoliams ir atžalinėms įmonėms kurti DI, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir sprendimus“⁴³ projektų finansavimo sąlygų aprašai. Juose nustatytos projektų finansavimo sąlygos, remiamos veiklos bei galimi pareiškėjai, kiti išlaidų tinkamumo reikalavimai, stebėsenos rodikliai, projektų bendrieji reikalavimai, projektų atrankos kriterijai (įskaitant ir specialiuosius bei prioritetinius) ir kt.

2023 m. vasario 15 d. interneto svetainėje [esinvesticijos.lt](https://2021.esinvesticijos.lt) paskelbtas kvietimas (konkursas) Nr. 02-007-K „Finansinės paskatos verslo paslaugų centrams vystyti ir diegti robotikos procesų automatizavimo (RPA) ir DI sprendimus (privatus sektorius)“⁴⁴ Lietuvoje įsteigtiems verslo paslaugų centrams, robotikos procesų automatizavimo ir dirbtinio intelekto sprendimams vykdyti ir diegti. Paraiškas šiai veiklai buvo galima teikti iki 2023 m. gegužės 31 d.

⁴² Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. 4-56 „Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. 4-877 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁴³ Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023 m. birželio 20 d. įsakymas Nr. 4-328 „Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. 4-877 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁴⁴ <https://2021.esinvesticijos.lt/kvietimai/finansines-paskatos-verslo-paslaugu-centrams-vystyti-ir-diegti-robotikos-procesu-automatizavimo-rpa-ir-dirbtinio-intelektu-di-sprendimus>.

Startuoliams ir atžalinėms įmonėms (statusas - labai mažos, mažos arba vidutinės įmonės), kuriančioms arba ketinančioms kurti dirbtinio intelekto, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir (ar) sprendimus, konkursas (kvietimas) Nr. 02-018-K „Finansinės paskatos startuoliams ir atžalinėms įmonėms kurti DI, blokų grandinės technologijų, robotikos procesų automatizavimo produktus ir sprendimus“⁴⁵ paskelbtas 2023 m. birželio 27 d. Paraiškas buvo galima teikti iki 2023 m. lapkričio 7 d.

Remiantis aukščiau pateikta informacija, konkursas (kvietimas) paskelbtas vėliau nei nustatyta Tarybos sprendime 14637/23 (iki 2022 m. 3 ketvirčio), tačiau šis nukrypimas nuo orientacinio tvarkaraščio įtakos reikšmės pakankamam pasiekimui neturi.

Pažymėtina, kad 2023 m. spalio 1 d. Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-567⁴⁶ patvirtintas įsakymo pakeitimas dėl projekto finansavimo sąlygų, kuriuo atnaujintos ir papildytos sąvokos, susijusios su produkto/sprendimo ir verslo plėtros potencialo apibrėžimais, taip pat papildyti priemonei taikytini rodikliai, atnaujinta projektų įgyvendinimo plano forma. Šiuo įsakymu atlikti pakeitimai neturi įtakos 80 TR patenkinamam pasiekimui.

Su 80 TR įgyvendinimu tiesiogiai susijusi 81 TR, kurią įgyvendinant numatyta, kad iki 2024 m. 3 ketvirčio įsigalios sutartys dėl finansinių paskatų kurti verslą ir skaitmenines inovacijas. Įvertinus 80 TR pasiekimą, rizikos, susijusios su 81 TR įgyvendinimu nenustatytos.

Audito institucijos vertinimas dėl 80 TR (ne)pasiekimo

Vertinimo metu surinkti įrodymai **leidžia įsitikinti pakankamu** 80 TR pasiekimu, t.y.:

- parengti ir patvirtinti TR pasiekimui reikalingi teisės aktai;
- paskelbti konkursai (kvietimai).

3.2.5. Trumpa informacija apie 92 TR įgyvendinimą

6 lentelė. 92 TR pasiekimo vertinimas.

Komponentas	Kokybiškas ir prieinamas švietimas visą gyvenimą kiekvienam gyventojui	
Reforma	Šiuolaikiškas bendrasis ugdymas – pagrindas įgyti bazines kompetencijas	
92 TR	Įsigaliojusios atnaujintos priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos (mokymo programos)	
Rodiklis	Kiekybinis	Kokybinis
	✘	✔

⁴⁵<https://2021.esinvesticijos.lt/kvietimai/finansines-paskatos-startuoliams-ir-atzalinems-imonems-kurti-di-bloku-grandines-technologiju-robotikos-procesu-automatizavimo-produktus-ir-sprendimus-privatus-sektorius>.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023 m. spalio 1 d. įsakymas Nr. 4-567 „Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. 4-877 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

TR įgyvendinimo terminas	Planuotas	Faktinis
	2022 III ketvirtis	2022 III ketvirtis
TR įgyvendinimui numatytos EGADP lėšos	–	
Už TR įgyvendinimą atsakingos institucijos	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	
TR aprašymas ir išsami apibrėžtis	<p>Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų (mokymo programos), kurios yra dokumentai, reglamentuojantys nacionalinio lygio ugdymo turinį, įsigaliojimas. Siekiant atsižvelgti į naujausias mokslo žinias ir pokyčius, turi būti peržiūrėtos bendrosios programos (mokymo programos). Turi įsigaliooti teisės aktai dėl mokymo programų atnaujinimo, kuriuose turi būti nustatyti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo tikslai, - mokymo turinys, - mokymosi rezultatų pasiekimo lygiai. 	
Reikšmės įgyvendinimą patvirtinantys dokumentai:		
<p>I. Teisės akto dėl mokymo programų atnaujinimo paskelbimo Teisės aktų registre kopija ir nuoroda į atitinkamas nuostatas, nurodančias jo įsigaliojimą;</p> <p>II. Vienalapis.</p>		
TR pasiekimo būklė	✓	

92 TR buvo įgyvendinama kartu su tarpiniu žingsniu 92.1 (2022 2 ketvirtis), kuriuo numatyta, kad peržiūrėtos ikimokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos (mokymo programos) turi būti pristatytos socialiniams partneriams ir pateiktos viešoms 2 savičių konsultacijoms.

Siekiant užtikrinti aktyvų suinteresuotų šalių įtraukimą į programų atnaujinimo procesą, įgyvendinant tarpinį žingsnį, iš mokytojų praktikų bei mokslininkų sudarytos rengėjų grupės peržiūrėtos mokymo programos, teisės aktų nustatyta tvarka derintos su suinteresuotomis institucijomis⁴⁷. Visuomenė ir suinteresuotos šalys, mokyklų bendruomenės nuo 2022 m. kovo mėn. interneto svetainėse⁴⁸ galėjo susipažinti su bendrųjų programų projektais ir medžiaga apie vykdomą bendrųjų programų atnaujinimą ir teikti jiems pasiūlymus.

Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-1269⁴⁹, kuris įsigaliojo 2022 m. rugsėjo 1 d. bei šio įsakymo 2022 m. rugsėjo 30 d. pakeitimu⁵⁰ ir 2023 m. rugsėjo 5 d. pakeitimu⁵¹ patvirtintos atnaujintos 48 bendrosios programos (1 priešmokyklinio ugdymo bendroji programa ir 47 atitinkamų dalykų bendrosios programos) bei 10 modulių programos.

Bendrosios programos atnaujintos atsižvelgiant į Švietimo įstatymo nuostatas⁵², Bendrųjų programų atnaujinimo Gaires⁵³, kuriose nustatomos priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir

⁴⁷ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2022 m. liepos 8 d. raštas „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų derinimo“ Nr. SR-2643 skirtas Lietuvos pedagogų asociacijų vadovų tarybai, Lietuvos pradinio ugdymo mokyklų atstovų asociacijų tarybai, Lietuvos progimnazijų asociacijai, Lietuvos gimnazijų asociacijai, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovų asociacijai, Nevalstybinių ikimokyklinio ugdymo įstaigų asociacijai, Lietuvos nevalstybinio švietimo konfederacijai.

⁴⁸ <https://www.mokykla2030.lt/>, <https://www.emokykla.lt/>.

⁴⁹ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymas Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. V-1541 "Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁵¹ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 5 d. įsakymas Nr. V-1146 "Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁵² 1991 m. birželio 25 d. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas Nr. I-1489.

⁵³ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. lapkričio 18 d. įsakymas Nr. V-1317 "Dėl Bendrųjų programų atnaujinimo gairių patvirtinimo“.

vidurinio ugdymo bendrųjų programų pokyčių sritys, apimančios tikslus, ugdymosi rezultatus (kompetencijas), mokymosi turinį ir mokinių pasiekimų vertinimo kaitą. Siekiant atnaujinti programas ir užtikrinti aukštesnę priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo kokybę, gairėse pateikiama įvairių atliktų tyrimų apžvalga, kuri įrodo, jog atnaujinant bendrąsias programas buvo atsižvelgta į naujausias mokslo žinias ir pokyčius, taip pat pateikti siūlymai ir išvados dėl programų atnaujinimo.

Aukščiau minėtais Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymais patvirtintose bendrosiose programose nustatyti priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo tikslai ir uždaviniai, nacionalinio lygio ugdymo/mokymo(si) turinys, įgyvendinant programą ugdomos kompetencijos (komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninė, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos), pasiekimų sritys ir pasiekimai bei mokinių pasiekimų vertinimas (lygiai). Taip pat nustatyta, kad įsakymu Nr. V-1269 patvirtintose Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose nurodytos Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa, Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) bendroji programa ir Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa III gimnazijos klasėje įgyvendinamos nuo 2022 m. rugsėjo 1 d., tuo tarpu kitos programos įgyvendinamos palaipsniui (2022, 2023, 2024 m.) atsižvelgiant į atitinkamą programą ir klasę.

Audito institucijos vertinimas dėl 92 TR (ne)pasiekimo

Vertinimo metu surinkti įrodymai **leidžia įsitikinti pakankamu** 92 TR pasiekimu, t.y.:

- atsižvelgiant į naujausias mokslo žinias ir pokyčius, peržiūrėtos ir atnaujintos bendrosios programos (mokymo programos) bei įsigalioję teisės aktai dėl mokymo programų atnaujinimo, kuriuose nustatyti priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo tikslai, mokymo turinys, mokymosi rezultatų pasiekimo lygiai.

3.2.6. Trumpa informacija apie 115 TR įgyvendinimą

7 lentelė. 115 TR pasiekimo vertinimas.

Komponentas	Kokybiškas ir prieinamas švietimas visą gyvenimą kiekvienam gyventojui	
Reforma	Kompetencijos žaliajai ir skaitmeninei transformacijai įgyjamos profesinio mokymo sistemoje	
115 TR	Įsigalioję Profesinio mokymo įstatymo pakeitimai dėl profesinio mokymo kompetencijos centrų	
Rodiklis	Kiekybinis	Kokybinis
	x	✓
TR įgyvendinimo terminas	Planuotas	Faktinis
	2022 IV ketvirtis	–
TR įgyvendinimui numatytos EGADP lėšos	–	
Už TR įgyvendinimą atsakingos institucijos	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	
TR aprašymas ir aiški apibrėžtis	Įsigalios Profesinio mokymo įstatymo pakeitimai, kurie turi nustatyti Švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliojimus skirti profesinio mokymo teikėjus, kad jie vykdytų 4 lygmens kompetencijų (pagal Europos kvalifikacijų sandarą), įgytų formalioju, neformalioju ar savaiminiu būdu, vertinimą ir pripažinimą. Įgyvendinimo teisės aktuose turi būti	

	nustatyti tokių kompetencijos vertinimo centrų akreditavimo reikalavimai ir akreditavimo tvarka, taip pat vienoda tokių centrų taikoma kompetencijos vertinimo metodika.
Reikšmės įgyvendinimą patvirtinantys dokumentai:	
I. Profesinio mokymo įstatymo pakeitimų dėl profesinio mokymo kompetencijos centrų, t. y. kompetencijos vertinimo centrų, paskelbimo Teisės aktų registre kopija ir nuoroda į atitinkamas nuostatas, nurodančias jų įsigaliojimą; II. Vienalapis.	
TR pasiekimo būklė	ū

Įgytų formalųjų ir neformaliųjų kompetencijų pripažinimo gerinimui, numatyta įgyvendinti 115 TR kartu su 115.1 tarpiniu žingsniu (orientacinis įgyvendinimo terminas - 2022 2 ketvirtis), kuriuo 2022 m. rugsėjo 13 d. Profesinio mokymo įstatymo pakeitimo projektas paskelbtas viešosioms konsultacijoms su socialiniais partneriais ir suinteresuotomis šalimis⁵⁴.

Tarybos sprendimo Nr. 14637/23 priede ir Veiklos susitarimo 1 priede nustatyta, kad 115 TR pakankamam pasiekimui reikalinga įgyvendinti keletą elementų, t.y. :

- patvirtinti (turi įsigaliooti) Profesinio mokymo įstatymo pakeitimą, nustatant švietimo, mokslo ir sporto ministrui įgaliojimus skirti profesinio mokymo teikėjus kad jie vykdytų 4 lygmens kompetencijų (pagal Europos kvalifikacijų sandarą), įgytų formalioju, neformalioju ar savaiminiu būdu, vertinimą ir pripažinimą;
- įgyvendinimo teisės aktuose nustatyti kompetencijos vertinimo centrų akreditavimo reikalavimus ir akreditavimo tvarką;
- įgyvendinimo teisės aktuose nustatyti vienodą kompetencijos vertinimo centrų taikomą kompetencijų vertinimo metodiką.

2022 m. gruodžio 22 d. įstatymu Nr. XIV-1732⁵⁵ nustatyti Švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliojimai skirti profesinio mokymo įstaigas 4 ir 5 lygmens kvalifikacijų kompetencijų praktinės dalies (gebėjimų) vertinimui, t.y. Kompetencijų vertinimo centrus.

Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu⁵⁶ patvirtintas Asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarkos aprašas, kuriame reglamentuojama asmens kompetencijų, siekiant kvalifikacijos, vertinimo procedūros taikymo apimtis, nurodoma kompetencijų vertinimo struktūra, apimanti teorinių žinių, praktinių įgūdžių ir gebėjimų vertinimą, nustatomos vertinimą organizuojančios ir vykdančios institucijos, jų funkcijos, kompetencijų vertinimo atidėjimas ir priežiūra, apeliacijų teikimas bei jų nagrinėjimas. Aprašas taikomas vertinti asmens įgytas Lietuvos kvalifikacijų sandaros I-V lygio kvalifikacijų kompetencijas, reglamentuojamas Lietuvos kvalifikacijų sandaros apraše⁵⁷, parengtame, be kita, ko vadovaujantis 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija „Dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo“ (2008/C111/01), jei jis baigė formaliojo profesinio mokymo programą, įgijo kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, mokydamasis pagal neformaliojo profesinio mokymo programą ar programos dalį (modulį), darbo patirties arba savišvietos būdu. Aprašu nustatyta aiški institucijų ir procesų reguliavimo struktūra, užtikrinanti asmens kompetencijų vertinimo kokybę ir objektyvumą.

⁵⁴ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/a6333351333511edbf47f0036855e731?>

⁵⁵ 2022 m. gruodžio 22 d. įstatymas Nr. XIV-1732 dėl Lietuvos Respublikos Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 2, 6, 7, 13, 14, 17, 18, 20, 23, 26, 28, 29, 32, 33, 35, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir 11 straipsnio pripažinimo netekusiu galios. Straipsnio pakeitimo nuostatos įsigaliojo nuo 2023 m. rugsėjo 1 d.

⁵⁶ Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V-1294 "Dėl Švietimo mokslo ir sporto ministro 2015 m. sausio 14 d. įsakymo NR. V-15 „Dėl asmenų įgytų kompetencijų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo".

⁵⁷ Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašas, patvirtintas Lietuvos kvalifikacijų sandaros apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“.

115 TR aprašyme ir apibrėžtyje, be kita ko, numatyta, kad poįstatyminiais teisės aktais turi būti nustatyti Kompetencijų vertinimo centrų akreditavimo reikalavimai ir akreditavimo tvarka, tačiau audito institucija audito metu negalėjo įsitikinti, kad tokia tvarka, siekiant įgyvendinti TR, yra patvirtinta (detalesnė informacija pateikiama ataskaitos 3.3.3 dalyje).

Audito institucijos vertinimas dėl 115 TR (ne)pasiekimo

Vertinimo metu surinkti įrodymai **neleidžia įsitikinti**, pakankamu 115 TR pasiekimu, t.y.:

- nors patvirtinti ir įsigaliojo TR pasiekimui reikalingi teisės aktai, įgyvendinantys tokius TR elementus, kaip kad Profesinio mokymo įstatymo pakeitimas ir kompetencijų vertinimo metodikos patvirtinimas;
- tačiau nėra vieno iš elementų pasiekimą įrodančių dokumentų, t.y. Kompetencijų vertinimo centrų akreditavimo reikalavimų ir akreditavimo tvarkos, kaip numatyta Tarybos sprendime Nr.14637/23 bei Veiklos susitarime.

3.2.7. Trumpa informacija apie 180 TR įgyvendinimą

8 lentelė. 180 TR pasiekimo vertinimas.

Komponentas	Daugiau galimybių kiekvienam aktyviai kurti šalies gerovę	
Reforma	Garantuota minimalių pajamų apsauga	
180 TR	Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos baigimas	
Rodiklis	Kiekybinis	Kokybinis
	x	✓
TR įgyvendinimo terminas	Planuotas	Faktinis
	2022 IV ketvirtis	2022 IV ketvirtis
TR įgyvendinimui pagal projektą numatytos EGADP lėšos	400 000, 00 Eur EGADP lėšos; 84 000,00 Eur valstybės biudžeto lėšos; Bendra lėšų suma 484 000,00 Eur	
Už TR įgyvendinimą atsakingos institucijos	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	
TR aprašymas ir aiški apibrėžtis	Studijoje bus pateiktos rekomendacijos pertvarkyti minimalių pajamų sistemą ir siūlomų reformų ex ante poveikio vertinimas.	
Reikšmės įgyvendinimą patvirtinantys dokumentai:		
I. Galutinės ataskaitos dėl minimalių pajamų sistemos adekvatumo kopija, įskaitant rekomendacijas ir ex ante poveikio vertinimą;		
II. Vienalapis.		
TR pasiekimo būklė	✓	

Siekiant parengti Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studiją ir taip įgyvendinti 180 TR, vykdant VŠP buvo pasitelktas išorės paslaugų teikėjas pagal su EK suderintą Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos techninę specifikaciją. Techninė specifikacija buvo parengta įgyvendinant tarpinį žingsnį 180. 1 ir naudojama VŠP paslaugų (Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos parengimui) teikėjų atrinkimui ir paslaugos pirkimui.

Įgyvendinant 180 TR, t.y. rengiant Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studiją:

- 2022 m. balandžio 1 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu⁵⁸ patvirtintas pažangos priemonės aprašas, kuriuo nustatyti priemonės siekiami rezultatai, finansavimo šaltiniai bei patvirtintas projektų finansavimo sąlygų aprašas;
- 2022 m. balandžio 22 d. paskelbtas kvietimas⁵⁹ teikti projekto įgyvendinimo planą Nr. SADM-V-001 Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijai parengti;
- 2022 m. liepos 21 d. pasirašyta projekto „Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos rengimas“ Nr. SADM-V-001-0001 sutartis, kurioje projektui finansuoti skiriama 484 000,00 Eur lėšų, iš jų 400 000,00 Eur EGADP lėšos ir 84 000,00Eur valstybės biudžeto lėšos;
- Projektui įgyvendinti atliktas VŠP⁶⁰ – 2022 m. rugpjūčio 25 d. pasirašyta galimybių studijos rengimo paslaugų sutartis Nr. D4-221 „Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos rengimo paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartis“ tarp Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (Paslaugų pirkėjas) ir VšĮ „European Institute of Health and Sustainable Development“ (Paslaugų teikėjas)(detalesiau apie VŠP – 3.3.5 dalyje);
- 2022 m. gruodžio 23 d. Paslaugų perdavimo – priėmimo aktu Nr. 2 „VšĮ „European Institute of Health and Sustainable Development“ pateikė galutinę ataskaitą „Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studija“ ir perdavė visus su paslaugų teikimu susijusius dokumentus ir medžiagą Paslaugų pirkėjui.

Parengta Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studija skelbiama Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje⁶¹ laikantis nustatytų matomumo reikalavimų. Joje kompleksiskai vertinama minimalių pajamų sistema Lietuvoje, identifikuojamos jos tobulinimo kryptys, siekiant sumažinti piniginių skurdą bei užtikrinti efektyvesnę lėšų panaudojimą. Analizuojami tokie socialinės apsaugos politikos elementai kaip socialinės išmokos, kompensacijos bei lengvatos (piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams, šalpos pensijos, išmokos vaikams ir kt.), kuriomis užtikrinamos minimalios pajamos, socialinės paramos išmokų atskaitos rodikliai (baziniai dydžiai), mažiausios socialinio draudimo išmokos ir kt. pateiktos rekomendacijos dėl minimalias pajamas reglamentuojančių teisės aktų pakeitimų, atliktas siūlomų rekomendacijų išankstinio poveikio vertinimas.

180 TR yra glaudžiai susijusi su 181 TR „Įsigalioję atitinkamų minimalių pajamų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai“, kuria pagal minėtos Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos rekomendacijas bus parengti atitinkami teisės aktų pakeitimai, socialinės paramos srityje (Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo pakeitimai, Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo pakeitimai, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pakeitimai), kurią numatyta įgyvendinti 2024 I ketvirtį. Atsižvelgiant į tai, kad 180 TR įgyvendinta taip kaip numatyta Veiklos susitarime, rizikų, susijusių su 181 TR įgyvendinimu, neįžvelgiama.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir darbo ministro 2022 m. balandžio 1 d. įsakymas Nr. A1-238 „Dėl 2021-2030 metų programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pajamų nelygybės mažinimo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 09-002-02-01-04 „Tobulinti minimalių pajamų apsaugos sistemą“ aprašo patvirtinimo“.

⁵⁹ <https://www.esinvesticijos.lt/kvietimai/minimaliu-pajamu-sistemos-adekvatumo-studijos-rengimas>.

⁶⁰ <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/>

SelectedTextFilter=1&Query=&OrderingType=0&OrderingDirection=0&IncludeExpired=true&Cpvs=&TenderId=603370&EpsReferenceNr=&DeadlineFromDate=&DeadlineToDate=&PublishedFromDate=&PublishedToDate=&IsGreenProcurement=false.

⁶¹ <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/socialinis-draudimas/es-investicijos/sadm-igyvendinami-projektai>.

Audito institucijos vertinimas dėl 180 TR (ne)pasiekimo

Vertinimo metu surinkti įrodymai **leidžia įsitikinti pakankamu** 180 TR pasiekimu, t.y.:

- Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studija yra parengta, jos galutinė ataskaita, kurioje pateikiamos rekomendacijos pertvarkyti minimalių pajamų sistemą bei siūlomų reformų išankstinio poveikio vertinimas, skelbiama viešai. Projektui numatyta taikyti fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms pritaikyta teisingai ir yra tinkama.

3.3. Plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo audito pagrindinių pastebėjimų analizė

Vadovaujantis Reglamento 2021/241 22 straipsniu, LR, kaip EGADP paramos gavėja, turi imtis visų tinkamų priemonių ES finansiniams interesams apsaugoti ir užtikrinti, kad lėšų naudojimas, susijęs su EGADP lėšomis remiamomis priemonėmis, atitiktų taikytiną ES ir nacionalinę teisę, visų pirma, sukčiavimo, korupcijos ir interesų konflikto prevencijos, nustatymo ir ištaisymo srityje.

Siekiant susisteminti rezultatus, gautus vertinant atrinktas septynias TR ir SR, detaliajo testavimo rezultatams apibendrinti nustatytos 5 audito sritys (žr. ataskaitos 3 pav.), pagal kurias apibendrinama visa audito metu surinkta informacija, apimanti Reglamento 2021/241 22 straipsniu nustatytus reikalavimus ir įrodanti konkrečios TR ar SR pasiekimą pagal taikytinus teisės aktus.

3 pav. Audito sričių aprašymas

Audito sritis	Buvo siekiama įvertinti, ar:	Vertintos TR ir SR
Informacijos išsamumas, tikslumas, patikimumas ir audito seka	TR ar SR pasiekimą įrodanti informacija yra išsami, tiksli, patikima, o audito seka tinkama, leidžianti visiškai įsitikinti TR ar SR, planuojamos įtraukti į 3 MP EK, pasiekimu	27, 50, 76, 80, 92, 115, 180
TR ar SR atitiktis Plano „Naujos kartos Lietuva“ tikslams	TR ar SR pasiekimas atitinka Tarybos sprendimo Nr. 14637/23 priedo aprašyme numatytus tikslus ir prisideda prie plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytos priemonės, reformos arba investicijos tikslų įgyvendinimo	27, 50, 76, 80, 92, 115, 180
Interesų konfliktų, sukčiavimo ir korupcijos rizika	įgyvendinant TR ar SR laikomasi patikimo finansų valdymo principo, kiek tai susiję su veiksmingomis sukčiavimo, korupcijos ir interesų konflikto prevencinėmis, nustatymo ir korekcinėmis priemonėmis	27, 180
Dvigubo finansavimo rizika	nėra dvigubo finansavimo rizikos	27, 180
Atitiktis taikytiniams teisės aktams vertinimas	vertinant TR ar SR pasiekimo atitiktį taikytinų teisės aktų (valstybės pagalbos, viešųjų pirkimų ir kt. teisės aktų, susijusių su išlaidų tinkamumu finansuoti) nuostatomis, laikomasi patikimo finansų valdymo principo, kiek tai susiję su išlaidų tinkamumu finansuoti	27, 180

3.3.1. Informacijos išsamumas, tikslumas, patikimumas ir audito seka

Vadovaujantis Reglamento 2021/241 22 straipsnio 2 dalimi, su kiekvienu MP EK valstybė narė turi pateikti valdymo deklaraciją, kuria patvirtinama, kad lėšos panaudotos nustatytam tikslui ir su MP EK pateikta informacija yra išsami, tiksli ir patikima, o audito seka tinkama, leidžianti visiškai įsitikinti TR ar SR pasiekimu.

Audito metu buvo siekiama įsitikinti informacijos, grindžiančios TR ir SR, planuojamų įtraukti į 3 MP EK, pasiekimą, išsamumu, tikslumu ir patikimumu, t. y. buvo vertinama, ar visa TR ir SR pasiekimui pagrįsti teikiama informacija (vienalapio projektas ir (ar) kiti TR ar SR pasiekimą įrodantys dokumentai pateikti atitinkamose sistemose ar registruose) ir visa kita papildomai pateikta informacija (papildomai EK teikti paaiškinimai ir dokumentai bei kita viešai prieinama informacija) yra išsami, tiksli, patikima, o audito seka tinkama, leidžianti įsitikinti TR ar SR pasiekimu.

Atitinkamos TR ar SR aprašymas ir TR ar SR įgyvendinimą pagrindžiantys dokumentai nurodomi Veiklos susitarimo 1 priedo ir Tarybos sprendimo Nr. 14637/23 priedo lentelių atitinkamose eilutėse. Vertinant, atrinktas TR ir SR buvo siekiama įsitikinti, kad:

- TR ar SR pasiekimas atitinka aprašymą, atitinkamus investicijos ar reformos aprašymo elementus, kokybinių ir (arba) kiekybinių rodiklių reikalavimus;
- visi TR ar SR sudarantys elementai, susiję su konkrečiais reikalavimais, yra tiksliai ir aiškiai identifikuojami;

- visi TR ar SR pasiekimui pagrįsti reikalingi dokumentai yra patalpinti laikinajame įrankyje, INVESTIS arba skelbiami viešai prieinamuose šaltiniuose.

Audito metu surinkti įrodymai leidžia teigti, kad daugumos vertintų TR ir SR informacijos, pagrindžiančios jų pasiekimą, išsamumas, tikslumas, patikimumas bei audito seka yra tinkami (žr. ataskaitos 9 lentelę).

9 lentelė. Informacijos išsamumo, tikslumo, patikimumo ir audito sekos vertinimo aprašymas

Srities vertinimo aprašymas	Vertintos TR ar SR
Informacijos, pagrindžiančios TR ar SR pasiekimą, išsamumas, tikslumas, patikimumas bei audito seka yra tinkama	80, 92, 115*, 180
Informacijos, pagrindžiančios TR ar SR pasiekimą išsamumas, tikslumas ir (arba) audito seka yra nepakankama, rodanti, kad yra trūkumų, susijusių su dokumentų išsamumu ir informacijos nepakankamumu, tačiau tai neturi tiesioginės įtakos TR ar SR pakankamam pasiekimui	27, 50, 76

* patvirtinamųjų dokumentų informacijos išsamumas, tikslumas, patikimumas bei audito seka vertinti tik įgyvendintais laikomų TR elementų apimtyje

Detalesnis informacijos išsamumo, tikslumo, patikimumo ir audito sekos TR ir SR vertinimo aprašymas pateiktas 10 lentelėje.

10 lentelė. Informacijos išsamumo, tikslumo, patikimumo ir audito sekos vertinimas

TR ar SR Nr.	TR ar SR pavadinimas	Informacijos išsamumo, tikslumo, patikimumo, audito sekos vertinimas
27	Įrengtų naujų elektros energijos kaupimo įrenginių galia (MW)	Nėra užtikrinta pakankama audito seka (informacijos išsamumas) dokumentuojant atliktas procedūras interesų konfliktų vertinimo procese, t. y. nustatyti trūkumai, susiję su dokumentų išsamumu ir informacijos pakankamumu. Vertinant VŠP komisijų narių privačių interesų deklaracijas, nustatyta, kad pirkimo Nr. 528774 komisijos narys - ekspertas L.V. 2021 m. vasario 17 d. deklaravo privačius interesus, tačiau deklaracijoje nenurodė, kad dalyvauja UAB „Energy cells“ pirkimų procedūrose ir yra pirkimų procedūrose dalyvaujantis ekspertas, kaip tą nurodo nešališkumo ir privačių interesų deklaracijų teikimo/atnaujinimo tvarkos, nustatytos Viešųjų pirkimų įstatymo (redakcija nuo 2020 m. rugpjūčio 1 d.) 21 str. ir Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (redakcija nuo 2020 m. liepos 11 d.) 5 str. ADMI paskesnės pirkimų patikros lapo (2022 m. rugsėjo 15 d., be Nr.) 9 patikros klausime „Už pirkimą atsakingi asmenys yra pateikę viešųjų ir privačių interesų deklaraciją ir pasirašę nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą“ atsako „Taip“ ir pateikia paaiškinimą „Visi pirkimo vykdyje dalyvavę asmenys yra pateikę privačių interesų deklaracijas iki dalyvavimo pirkimų procedūrose pradžios, taip pat šie asmenys yra tinkamai pasirašę konfidencialumo pasižadėjimus ir nešališkumo deklaracijas.“, tačiau nenurodo, kad L.V. nedeklaravo UAB „Energy cells“ pirkimų procedūrose dalyvaujančio eksperto pareigų,

		<p>susijusių su konkrečiu (Nr. 528774) pirkimu, taip pat ADMI negalėjo pateikti įrodymų, kaip (kokiais metodais) vertina privačių interesų (ne)buvimą ir dokumentuoja atliekamus veiksmus.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad nedokumentuojant atliekamų ADMI veiksmų, kyla rizika pakankamos audito sekos užtikrinimui.</p> <p>Pastebėjimas ir rekomendacija pateikiami ataskaitos 7 skyriuje.</p>
50	Įsteigtas ir veikiantis Pastatų renovacijos kompetencijų centras	<p>Nėra užtikrinta pakankama audito seka (savalaikis informacijos ir (ar) dokumentų atnaujinimas) pasikeitus informacijai, turinčiai esminės įtakos TR įgyvendinimui.</p> <p>2023 IV ketvirtį įvyko esminių struktūrinių APVA pokyčių, susijusių su šiuo TR įsteigtu Pastatų renovacijos kompetencijų centru, tačiau minėti pokyčiai neatspindimi TR įgyvendinimą pagrindžiančiuose dokumentuose, aktualią informaciją nėra patalpinta ir saugoma laikinajame įrankyje.</p> <p>Pastebėjimas ir rekomendacija pateikiami ataskaitos 7 skyriuje.</p>
76	Pasirašytos sutartys su skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atvėrimo ir prieinamumo naudotojams	<p>Nėra užtikrinama pakankama audito seka (informacijos vientisumas laikinajame įrankyje projektus susiejant su atitinkama reikšme).</p> <p>Audito metu nustatyta, kad pasirašyta ne mažiau kaip 12 susitarimų su skaitmeninių kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atidarymo ir prieinamumo naudotojams (vartotojams ir kt.), laikantis Veiklos susitarime nustatyto orientacinio įgyvendinimo termino.</p> <p>Tačiau audito metu nustatyti šie faktai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2023 m. lapkričio 6 d. ADMI pateiktame Projektų registre 76 SR nebuvo priskirtas nei vienas projektas; – 2023 m. gruodžio 29 d. ADMI pateiktame Vienalapio patikros lape pažymėta, kad pirкта galimybių studija, apie kurią vienalapyje nėra duomenų; – 2023 m. gruodžio 29 d. gauta informacija iš ADMI, kad EK auditui pateiktas vienas viešasis pirkimas, siejamas su 76 SR; – 2024 m. sausio 31 d. EK audito vizito Lietuvoje metu nagrinėti trys su 76 SR siejami viešieji pirkimai; – 2024 m. sausio 31 d. kito audito apimtyje pateiktame atnaujintame Projektų registre 76 SR priskirtas projektas, kuris 2023 m. lapkričio 6 d. pateiktame registre buvo priskirtas 77 SR, ir trys nauji viešieji pirkimai, kurių ankstesniame registre nebuvo. <p>Be to, atkreiptinas dėmesys, kad 76 SR įgyvendinta 2022 IV ketvirtį, projekto, siejamo su 76 SR, finansavimo sutartis su projekto vykdytoju pasirašyta 2023 m. spalio 5 d., projekto veiklą pradžia laikoma 2023 m. vasario 21 d., o</p>

		įgyvendinimo pabaiga numatoma 2026 m. Atsižvelgiant į išdėstytus faktus audito institucija negalėjo įsitikinti pakankamu audito sekos užtikrinimu ir informacijos, saugomos laikinajame įrankyje, išsamumu ir patikimumu. Pastebėjimas ir rekomendacija pateikiami ataskaitos 7 skyriuje.
--	--	---

3.3.2. Interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizika

Vadovaujantis Reglamento 2021/241 22 straipsnio nuostatomis, susijusiomis su valstybių narių įsipareigojimais, kiekviena valstybės narė turi imtis tinkamų priemonių, siekdama užkirsti kelią sukčiavimui, korupcijai ir interesų konfliktams, kaip apibrėžta Finansinio reglamento 61 straipsnio 2 ir 3 dalyse, juos nustatyti bei ištaisyti ir imtis teisinių veiksmų nusavintoms lėšoms susigrąžinti, be kita ko, kai tai susiję su bet kuria plane „Naujos kartos Lietuva“ numatyta reformų ir investicinių projektų įgyvendinimo priemone.

Audito institucija, vertindama atrinktų reikšmių įgyvendinimą, siekė įsitikinti, ar rizika suvaldyta ir ar nėra prielaidų sukčiavimui, korupcijai ir interesų konfliktų atvejams susidaryti, taip pat ar užtikrintas duomenų, kaip nustatyta Reglamento 2021/241 22 straipsnio (d) (i-iii) punktuose, rinkimas ir prieinamumas.

Audito metu galimų interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos pasireiškimo atvejų (ne)vertinimas nurodytas ataskaitos 11 lentelėje.

11 lentelė. Interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizika

Srities vertinimo aprašymas	Vertintos TR ar SR numeris
Interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizika nevertinta, atsižvelgiant į tai, kad TR ar SR susijusios su teisėkūra (teisės aktų ar jų projektų parengimu, nuostatų įsigaliojimu ir pan.)	50, 80, 76, 92, 115
Interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizika vertinta	27, 180

Audito metu, siekiant įsitikinti, kad 27 SR ir 180 TR įgyvendintos laikantis patikimo finansų valdymo principo, kiek tai susiję su veiksmingomis interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos prevencinėmis, nustatymo ir korekcinėmis priemonėmis, vertinta ir analizuota prieinama informacija. Interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizikos nenustatytos (žr. ataskaitos 12 lentelę).

12 lentelė. Interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizikos vertinimas

TR ar SR Nr.	TR ar SR pavadinimas	Interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizikos vertinimas
27	Įrengtų naujų elektros energijos kaupimo įrenginių galia (MW)	Audito metu rinkta ir analizuota ADMI pateikta informacija apie įmonių, laimėjusių projekto apimtyje vykdytus VŠP, galutinius naudos gavėjus ir jų galimus ryšius su pirkimų komisijų nariais, ekspertais, iniciatoriais ir ADMI (detaliai aprašyta ataskaitos 10 lentelėje), taip pat naudotasi nacionalinėmis sistemomis ir registrais (PINREG, JADIS, JANGIS, JAR). Vertinta STT, FNTT ir VI pateikta informacija apie galimus pažeidimus, kurių 27 SR atveju minėtos institucijos nenustatė ir tyrimų nepradėjo. Pranešimų apie galimus

		<p>korupcijos ar sukčiavimo atvejus nei ADMI, nei VI nėra gavusios, taip pat nebuvo gauta ar pastebėta atitinkamos informacijos apie galimus pažeidimus iš kitų išorės šaltinių.</p> <p>Nors ADMI vertinimo metu atlikti veiksmai nėra detalai dokumentuoti ir dėl to audito institucija negalėjo įsitikinti, kaip galimi interesų konfliktai nedeklaravus pareigų pirkime buvo tinkamai ADMI įvertinti, tačiau audito metu, peržiūrėjus pagrindžiančius dokumentus ir įvertinus deklaracijos nepateikimo įtaką pirkimo eigai ir rezultatams, įtarimų dėl galimo sukčiavimo, korupcijos ir interesų konflikto 27 SR atveju nebuvo nustatyta.</p>
180	Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos baigimas	<p>Audito metu peržiūrėti audito institucijos atlikto VKS efektyvumo audito⁶², kurio metu atliktas projekto Nr. 07-001-P-0001 pirkimo Nr. 603370 vertinimas, dokumentai.</p> <p>Taip pat analizuota ADMI informacija apie pirkimo vykdyme dalyvavusius asmenis, jų pateiktas privačių interesų deklaracijas (iki dalyvavimo pirkimų procedūrose pradžios), konfidencialumo pasižadėjimus ir nešališkumo deklaracijas.</p> <p>Vertinta STT, FNTT ir VI pateikta informacija apie galimus pažeidimus, kurių 180 TR atveju minėtos institucijos nenustatė ir tyrimų nepradėjo.</p> <p>Audito metu įtarimų dėl galimo sukčiavimo, korupcijos ir interesų konflikto 180 TR atveju nebuvo nustatyta.</p>

3.3.3. TR ir SR atitiktis plano „Naujos kartos Lietuva“ tikslams

Planą „Naujos kartos Lietuva“ sudaro bendra reformų ir investicijų, kurioms įgyvendinti numatyti vieni kitus papildantys rodikliai (TR ir SR), sistema, todėl svarbu nustatyti, ar vertinamų TR ar SR (ne)pasiekimas turi įtakos kitoms susijusioms TR ar SR.

Vertinant atrinktas septynias TR ir SR buvo analizuojama, su kokiais plano „Naujos kartos Lietuva“ komponentais susijusios atrinktos TR ir SR ir kaip jos prisideda sprendžiant plane įvardijamus iššūkius:

- sprendžiami uždaviniai, susiję su žaliaja pertvarka, visų pirma, poreikiu mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (be kita ko, transporto sektoriuje), siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą pastatuose ir transporto sektoriuje, taip pat didinti išteklių naudojimo efektyvumą ir prisidėti prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbcijos taikant gamtos procesais pagrįstus sprendimus (27 SR, 50 TR);
- investicijomis siekiama skatinti pažangių skaitmeninių technologijų diegimą privačiame sektoriuje, ypač mokslo ir verslo sektorių bendradarbiavimą inovatyvių technologijų srityje, ir kultūros sektoriaus skaitmenizavimą taip prisidedant prie skaitmeninės transformacijos ekonomikos augimui (76 SR, 80 TR);

⁶² 2024-03-01 Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo audito ataskaita

- siekiama pagerinti visų švietimo ir mokymo sistemos lygmenų kokybę ir didinti jų efektyvumą, taip pat skatinti gerinti įgūdžius, daugiausia dėmesio skiriant ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo prieinamumo ir kokybės gerinimui, mokytojų ir mokyklų vadovų kompetencijų stiprinimui, mokymo turinio atnaujinimui ir karjeros planavimo sistemos sukūrimui (92, 115 TR);
- tikimasi didelės pažangos įgyvendinant šaliai skirtas rekomendacijas švelninti krizės poveikį užimtumui, didinti aktyvios darbo rinkos politikos priemonių finansavimą ir aprėptį ir gerinti įgūdžius, spręsti iššūkius, susijusius su socialine atskirtimi, skurdu ir pajamų nelygybe, taip pat su maža aktyvios darbo rinkos politikos priemonių aprėptimi kartu prisidedant prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo (180 TR).

Audito metu surinkti įrodymai leidžia įsitikinti, kad šešios iš septynių atrinktų TR ir SR yra pakankamai pasiektos ir atitinkamai prisideda prie plano „Naujos karto Lietuva“ reformų / investicijų, priemonių, papriemonių tikslų pasiekimo.

Audito metu surinkti įrodymai leidžia įsitikinti ne dėl visų 115 TR aprašyme nustatytų elementų įgyvendinimo, atitinkamai ir pakankamu 115 TR pasiekimu, atsižvelgiant į tai, galima rizika dėl tinkamo TR prisidėjimo prie plano „Naujos kartos Lietuva“ nustatytų tikslų pasiekimo.

3.3.4. Dvigubo finansavimo rizika

Vadovaudamosi Finansiniu reglamentu bei Reglamentu 2021/241, valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų laikomasi dvigubo finansavimo nebuvimo (draudimo) principo, pagal kurį jokiais aplinkybėmis tos pačios išlaidos negali būti finansuojamos iš ES biudžeto lėšų du kartus, ir būtų išvengta dvigubo finansavimo siekiant plano „Naujos kartos Lietuva“ TR ir SR įgyvendinimo. EK, vertindama LR parengtą planą „Naujos kartos Lietuva“, pritarė plane aprašytoms priemonėms dvigubam ES finansavimui išvengti.

ADMI rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams⁶³ dvigubas finansavimas suprantamas kaip neleistinas veiksmas, iš kurio projekto vykdytojas ar partneris, ar jungtinio projekto projekto vykdytojas arba valstybė gauna nepelnytą finansinę naudą, kai:

- daugiau nei vieną kartą finansuojamos tos pačios veiklos tos pačios išlaidos;
- daugiau nei vieną kartą deklaruojamos tos pačios išlaidos tame pačiame ar skirtinguose projektuose;
- pasinaudojama skirtingų finansavimo šaltinių lėšomis (valstybės, savivaldybės, ES fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų) daugiau nei vieną kartą toms pačioms išlaidoms finansuoti.

Toks veiklų finansavimas reikštų neefektyvų lėšų panaudojimą.

Vertinant, ar nėra dvigubo finansavimo rizikos, audito institucija siekė nustatyti, ar ta pati veikla nėra finansuojama iš kelių šaltinių, ar tie patys dokumentai nepateikiami kelis kartus ir pan.

Audito metu dvigubo finansavimo rizikos (ne)vertinimas nurodytas ataskaitos 13 lentelėje.

13 lentelė. Dvigubo finansavimo rizikos vertinimas

Srities vertinimo aprašymas	Vertintos TR ar SR numeris
TR ir SR dvigubo finansavimo rizika audito metu nevertinta	50, 76, 80, 92, 115

⁶³ <https://www.esinvesticijos.lt/dokumentai/rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-fondu-reikalavimams>.

atsižvelgiant į tai, kad TR ar SR susijusios su teisėkūra (teisės aktų ar jų projektų parengimu, nuostatų įsigaliojimu, paskelbimu ir pan.)	
TR ir SR dvigubo finansavimo rizika audito metu vertinta	27, 180

Įgyvendinant 27 SR ir 180 TR buvo vykdomi projektai, susiję su finansavimu iš EGADP lėšų: „Elektros energijos kaupimo įrenginių (200 MW) įrengimas“ ir „Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos parengimas“, todėl audito metu buvo vertinama, ar nėra dvigubo finansavimo rizikos. Detalesnis TR ir SR vertinimo aprašymas ir pagrindimas pateikti 14 lentelėje.

14 lentelė. Dvigubo finansavimo rizikos vertinimo rezultato pagrindimas

TR ar SR Nr.	TR ar SR pavadinimas	Dvigubo finansavimo vertinimo rezultato pagrindimas
27	Įrengtų naujų elektros energijos kaupimo įrenginių galia (MW)	<p>Dvigubo finansavimo rizika vertinta:</p> <p>1. Valstybės narės lygmenyje. 2021–2030 metų plėtros programos vykdytojos Energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-01 „Įrengti 200 MW elektros energijos kaupimo įrenginių sistemą“ apraše numatyta, kad rodiklio finansavimo šaltinis yra tik EGADP lėšos. Taip pat EGADP lėšų paskirstymo schemoje (angl. costing) suplanuota, kad energijos kaupimo infrastruktūros įrengimui bus skiriama 100 mln. Eur EGADP lėšų ir 20 mln. Eur kaupimo operatoriaus nuosavų lėšų – kiti finansavimo šaltiniai nėra numatyti.</p> <p>2. Projekto lygmenyje. Dvigubo finansavimo riziką ADMI vertino:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prieš pasirašant projekto finansavimo sutartį, t.y. vertindama PĮP įvertino projekto atitiktį bendrajam projektų atrankos kriterijui, nurodytam PAFT⁶⁴ 2 priedo 6.4 p. „Planuojamų įgyvendinti projekto veiklų išlaidos nefinansuojamos pagal kitus pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) įgyvendintus ir (arba) įgyvendinamus projektus“ ADMI nustatė, kad projekto vykdytojas neįgyvendino panašių projektų (2022 m. kovo 10 d. tinkamumo finansuoti patikros lapo atsakymas į 7.4 klausimą); – tikrindama Veiklos ataskaitas. Projekto sąskaitų faktūrų registre patikrino, ar nebuvo apmokėtos tos pačios sąskaitos kelis kartus. <p>Šių vertinimų metu dvigubo finansavimo atvejų nustatyta nebuvo.</p> <p>Audito institucija peržiūrėjo atliktus ADMI vertinimo rezultatus, taip pat papildomai įvertino ADMI pateiktą projektų sąrašą ir pirkimų suvestinę – projekto vykdytojas daugiau projektų nevykdė (UAB "Energy cells" buvo įsteigta tik šiam konkrečiam projektui įgyvendinti), panašių objektų pirkti nebuvo. Nenustatyta, kad projekto vykdytojas gavo lėšų iš kitų</p>

⁶⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kastos Lietuva“ įgyvendinimo“, 2 priedas, 6.4 p.

		ES fondų toms pačioms veikloms įgyvendinti, o tos pačios išlaidos nebuvo pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) apmokėtos daugiau nei vieną kartą.
180	Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos baigimas	<p>Dvigubo finansavimo rizika vertinta:</p> <p>1. Valstybės narės lygmenyje. 2021–2030 metų plėtros programos vykdytojos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pajamų nelygybės mažinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 09-002-02-01-04 „Tobulinti minimalių pajamų apsaugos sistemą“ apraše numatyta, kad rodiklio finansavimo šaltinis yra EGADP lėšos (400 tūkst. Eur) ir valstybės biudžeto lėšos netinkamam iš EGADP finansuoti PVM apmokėti (84 tūkst. Eur). Taip pat EGADP lėšų paskirstymo schemeje (angl. costing) suplanuota, kad reformai „Garantuota minimalių pajamų apsauga“ bus skiriama 0,4 mln. Eur EGADP lėšų – kiti finansavimo šaltiniai nėra numatyti.</p> <p>2. Projekto lygmenyje. Dvigubo finansavimo riziką vertino ADMI – prieš pasirašant projekto finansavimo sutartį, t.y. vertindama PJP ir tikrindama projektų informaciją, esančią laikinajame įrankyje, Projekto sąskaitų faktūrų registruose. Vertindama PJP, Tinkamumo finansuoti patikros lapo dalyje dėl Planuojamų įgyvendinti projekto veiklų išlaidų nefinansavimo pagal kitus pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) įgyvendintus ir (arba) įgyvendinamus projektus nurodė, kad nėra aplinkybių, jog toms pačioms veikloms ir išlaidoms finansavimas būtų skiriamas pakartotinai. Šių vertinimų metu dvigubo finansavimo atvejų nustatyta nebuvo.</p> <p>Audito institucija peržiūrėjo atliktus ADMI vertinimo rezultatus, taip pat papildomai įvertino ADMI pateiktą projektų sąrašą ir pirkimų suvestinę, SFMIS2014 esančią su įgyvendintais/įgyvendinamais projektais susijusią informaciją. Nenustatyta, kad projekto vykdytojas gavo lėšų iš kitų ES fondų toms pačioms veikloms įgyvendinti, o tos pačios išlaidos nebuvo pripažintos tinkamomis finansuoti ir/arba apmokėtos daugiau nei vieną kartą.</p>

3.3.5. Atitikties taikytiniams teisės aktams vertinimas

Įgyvendinant projektus, kuriais siekiama TR ir SR pasiekimo, turi būti laikomasi ES ir nacionalinių teisės aktų, reglamentuojančių išlaidų tinkamumą finansuoti, tarp jų valstybės pagalbos teikimo ir viešųjų pirkimo taisyklių, nuostatų, taip užtikrinant patikimo finansų valdymo laikymąsi.

Audito metu atitikties taikytiniams teisės aktams (ne)vertinimas nurodytas ataskaitos 15 lentelėje.

15 lentelė. Atitikties teisės aktams vertinimas

Srities vertinimo aprašymas	Vertintos TR ar SR numeris
TR ir SR atitiktis teisės aktams, reglamentuojantiems valstybės pagalbos teikimą, viešuosius pirkimus, ir kitiems teisės aktams, susijusiems su išlaidų tinkamumu finansuoti,	50, 76, 80, 92, 115

audito metu nevertinta	
TR ir SR atitiktis teisės aktams, reglamentuojantiems valstybės pagalbos teikimą, viešuosius pirkimus, ir kitiems teisės aktams, susijusiems su išlaidų tinkamumu finansuoti audito metu vertinta	27, 180

Vadovaujantis Audito strategija (2023 m. rugsėjo 14 d. redakcija), siekiant užtikrinti išsamių ir pakankamų įrodymų surinkimą audito išvada pateikti, įskaitant ir dėl atitikties teisės aktų nuostatomis, audito institucija derina audito procedūras ir metodus (dokumentinį patikrinimą, patikras vietoje ir kt.). Tai sprendžiama kiekvienu konkrečiu TR ir SR vertinimo atveju priklausomai nuo TR ir SR pobūdžio, jas įgyvendinančios institucijos (jos patirties įgyvendinant planą „Naujos kartos Lietuva“), nustatytų neatitikimų ir panašių aspektų.

Audito metu, atlikus 27 SR ir 180 TR dokumentinį patikrinimą, įvertinus ADMI atliktus veiksmus VŠP ir valstybės pagalbos srityje bei jų vertinimo rezultatus (žr. ataskaitos 16, 17 lenteles) ir negavus kitos informacijos, kuri keltų abejonių dėl atitikties ES ir nacionalinių teisės aktų nuostatomis, bei vadovaujantis vieno audito principu, atsižvelgta į atliktą VKS efektyvumo auditą⁶⁵ ir pasikliaujant, kaip nustatyta Reglamento 2021/241 22 str., nacionaline biudžeto valdymo sistema, detalus VŠP, valstybės pagalbos tikrinimas ir patikros projektų įgyvendinimo vietose šių TR ir SR apimtyje nebuvo atliekami.

16 lentelė. VŠP vertinimas

TR ar SR Nr.	VŠP sutartis	ADMI vertinimas	
27	„Baterijų energijos kaupimo sistemos projektavimo, gamybos, įrengimo Lietuvos EES darbų ir techninio aptarnavimo paslaugų pirkimas“ Nr. 528774 ⁶⁶ , 2021-10-14 sutartis Nr. 21SUT-42, pirkimo sutarties vertė: 87 848 352,24 Eur.	Kadangi pirkimai buvo atlikti iki projekto sutarties pasirašymo (2022-04-15 Nr. EM-V-001-0001), išankstinė pirkimų patikra atliekama nebuvo. Atlikta visų trijų pirkimų paskesnė patikra, kurios metu ADMI vertino pirkimo būdo pasirinkimą, techninės specifikacijos parengimą, pirkimo skaidymą, konkurencijos ribojimą, tiekėjų pašalinimo pagrindų nustatymą, kvalifikacijos reikalavimus,	ADMI 2022-09-15 (be Nr.) atliktos pirkimo paskesnės patikros rezultatas – pirkimas atliktas tinkamai. Taip pat ADMI atliko PPV viename iš pirkimo dalių objektų – Utenos elektros energijos kaupimo baterijų parke (2022-03-10 patikros vietoje lapas Nr. 03-001-P-0001_01). Vertintas objekto baigtumas ir dokumentai. 2023-02-15 – 2023-02-23 atlikta nuotolinė finansinės dalies projekto patikra (patikros vietoje lapas Nr. 03-001-P-0001_02).
	„Baterijų energijos kaupimo sistemų diegimo ir statybos FIDIC inžinieriaus paslaugų pirkimas“ Nr. 544426 ⁶⁷ , 2021-11-10 sutartis Nr. 21SUT-48, pirkimo sutarties vertė: 360 000,00 Eur.	pasūlymų vertinimo kriterijus, pirkimo dokumentus, laimėtojo nustatymą, pirkimo sutarties sudarymą, laimėtojo kvalifikacijos atitiktį, ar už pirkimą atsakingi asmenys yra pateikę viešųjų ir privačių interesų deklaraciją ir pasirašę nešališkumo deklaraciją bei konfidencialumo pasižadėjimą, ar nėra kitų pastebėjimų, dėl	ADMI 2022-12-20 (PL Nr. PRK.03-001-P-0001_003) atliktos pirkimo paskesnės patikros rezultatas – pirkimas atliktas tinkamai.
	„Baterijų energijos		ADMI 2022-10-14 (be Nr.) atliktos

⁶⁵

2024-03-01 Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ valdymo ir kontrolės sistemos efektyvumo audito ataskaita Šio audito metu, be kita ko, nagrinėti su 27 SR ir 180 TR susiję atvejai VŠP ir valstybės pagalbos srityje.

⁶⁶<https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2021-668669>; <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2021-674547>; <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2022-620492>.

⁶⁷ <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2021-660900>.

	kaupimo sistemų diegimo ir statybos techninio projektų bendrosios ekspertizės ir kitų susijusių paslaugų pirkimas“ Nr. 573464 ⁶⁸ , 2021-12-23 sutartis Nr. 21SUT-59, pirkimo sutarties vertė: 44 100,00 Eur.	kurių būtų galima teigti, kad pirkimas atliktas pažeidžiant pagrindinius pirkimų principus, numatytus VPĮ 17 str. arba PĮ 29 str.	pirkimo paskesnės patikros rezultatas – pirkimas atliktas tinkamai.
180	„Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos rengimo paslaugų pirkimas“* Nr. 603370 ⁶⁹ , 2022-08-25 sutartis Nr. (5.1.4E) D4-221, pirkimo sutarties vertė 363 000,00 Eur (su PVM).	Atlikta pirkimo paskesnė patikra, kurios metu ADMI vertino pirkimo būdo pasirinkimą, techninės specifikacijos parengimą, pirkimo skaidymą, konkurencijos ribojimą, tiekėjų pašalinimo pagrindų nustatymą, kvalifikacijos reikalavimus, pasiūlymų vertinimo kriterijus, pirkimo dokumentus, laimėtojo nustatymą, pirkimo sutarties sudarymą, laimėtojo kvalifikacijos atitiktį, ar už pirkimą atsakingi asmenys yra pateikę viešųjų ir privačių interesų deklaraciją ir pasirašę nešališkumo deklaraciją bei konfidencialumo pasižadėjimą, ar nėra kitų pastebėjimų, dėl kurių būtų galima teigti, kad pirkimas atliktas pažeidžiant pagrindinius pirkimų principus, numatytus VPĮ 17 str. arba PĮ 29 str.	ADMI 2022-12-15 (be Nr.) atliktos pirkimo paskesnės patikros rezultatas – pirkimas atliktas tinkamai.

* VKS efektyvumo audito metu buvo vertinami projekto Nr. 03-001-P-0001 pirkimas Nr. 544426 ir projekto Nr. 07-001-P-0001 pirkimas Nr. 603370.

17 lentelė. Valstybės pagalbos vertinimas

TR ar SR Nr.	Valstybės pagalbos (ne)teikimas	ADMI vertinimas
27	Valstybės pagalba teikiama pagal suderintą valstybės pagalbos teikimo elektros kaupimo įrenginiams schemą - 2021 m. spalio 28 d. Europos Komisijos sprendimas Nr. C(2021) dėl valstybės pagalbos Nr. SA.63178 – Lietuva ⁷⁰ .	ADMI valstybės pagalbos patikros lapo nepildė, kadangi valstybės pagalbos teikimo schema suderinta su EK. Vertindama PĮP ADMI atsižvelgė į valstybės pagalbos schemą, t.y. tinkamumo finansuoti patikros lape (2022 m. kovo 29 d., be Nr.) nurodė, kad tikrino informaciją SFMIS2014 dėl projekto vykdytojo įgyvendinamų panašių projektų ir projekto vykdytojui ar partneriams anksčiau suteiktą valstybės pagalbą, vertino, ar projekto vykdytojas nėra sunkumus patiriantis subjektas,

⁶⁸ <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2021-671652>.

⁶⁹ <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2022-600275>; <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2022-624462>.

⁷⁰ 2021 m. spalio 28 d. sprendimas Nr. SA.63178, <https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.63178>.

		ar projektas finansuotinas pagal valstybės pagalbos schemoje numatytas sąlygas.
180	Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos rengimas neatitinka valstybės pagalbos požymių, kadangi tai nėra ūkinė veikla – tai studijos rengimas, kurios pagrindu planuojama keisti teisės aktus – projektui nėra teikiama valstybės pagalba. Pažangos priemonės aprašo 5.1 punkte nurodyta, kad „Pagal Aprašą valstybės pagalba neteikiama.“.	ADMI valstybės pagalbos (ne)buvimo aspektus vertino atlikdama PJP vertinimą: – 2022 m. gegužės 6 d. Tinkamumo finansuoti patikros lape nurodė, kad pagal Pažangos priemonės 5.1 punktą valstybės pagalba neteikiama; – 2022 m. gegužės 6 d. Patikros lape dėl valstybės pagalbos ir <i>de minimis</i> pagalbos buvimo ar nebuvimo nurodė, kad projekto finansavimu nėra teikiama neteisėta valstybės pagalba ar <i>de minimis</i> pagalba, kadangi nevykdoma ūkinė ekonominė veikla).

27 SR apimtyje, siekiant įsitikinti SR pasiekimu įgyvendinant projektus, vadovautasi VERT atliktais techninės būklės patikrinimais bei jų išduotomis pažymomis, patvirtinančiomis, kad projektų energetikos objektų ir (ar) įrenginių trūkumų nenustatyta, todėl papildomų patikrų vietoje audito institucija neatliko (detaliau ataskaitos 18 lentelėje).

18 lentelė. VERT atlikti patikrinimai

TR ar SR Nr.	Kitų nacionalinių institucijų atlikti veiksmai	Vertinti aspektai
27	Projekto Nr. 03-001-P-0001 „Elektros energijos kaupimo įrenginių (200 MW) įrengimas“ įgyvendinimo metu VERT keturiems elektros energijos kaupimo baterijų parkams išdavė techninės būklės patikrinimo pažymą. Sprendimai išduoti minėtas pažymas buvo priimti vadovaujantis VERT 2019 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. O3E-231 „Dėl Pažymų apie energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimą išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu aprašu.	VERT keturių energijos kaupimo baterijų patikrinimas apėmė šiuos elementus: - patikrinimą, ar energetikos objektas ir/ar energetikos įrenginys pastatytas, įrengtas, rekonstruotas ar modernizuotas pagal techninio projekto ir darbo projekto arba techninio darbo projekto sprendinius arba techninę užduotį su schema, ar techninio projekto ir darbo projekto arba techninio darbo projekto sprendiniai arba techninė užduotis su schema neprieštarauja norminių teisės aktų reikalavimams; - patikrinimą, ar atlikti visi reikalingi energetikos objekto ir/ar energetikos įrenginių įrengimo, montavimo, bandymo, matavimo ir paleidimo-derinimo darbai; - patikrinimą, ar pastatyti, įrengti, rekonstruoti ar modernizuoti energetikos objektai ir/ar energetikos įrenginiai yra tinkami naudoti pagal paskirtį.

3.4. Reikšminga informacija, susijusi su vertinamomis TR ir SR

Reikšmingos informacijos, susijusios su vertinamomis TR ir SR nėra.

3.5. Klaidų lygis

Dėl audito metu vertintų reikšmių pobūdžio kiekybinis reikšmingumas nebuvo taikomas, todėl klaidų lygis nebuvo skaičiuojamas. Audito metu taikytas kokybinis reikšmingumas.

3.6. Sisteminiai neatitikimai

Sisteminiiais neatitikimais laikomi audito srityje rasti neatitikimai, turintys poveikį visam plano „Naujos kartos Lietuva“, tam tikro jo komponento ar tam tikros jo priemonės (reformos arba investicijos) įgyvendinimui ir pasikartojantys aiškiai apibrėžtomis ir panašiomis aplinkybėmis. Atlikus atrinktų TR ir SR vertinimą, sisteminių neatitikimų nenustatyta.

4. INFORMACIJA APIE ANKSTESNIŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENĄ

2023 m. liepos 5 d. audito ataskaitoje „Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ tarpinių ir siektinų reikšmių, įtrauktų į pirmąjį prašymą Europos Komisijai sumokėti finansinį įnašą“ pateikta rekomendacija dėl 144 TR „Seimui pateikti išsamios analizės pagrindu parengti pasiūlymai dėl aplinkosauginių mokesčių ir kitų ekonomikos augimo nestabdančių šaltinių apmokestinimo plėtros“. Rekomendacijos įgyvendinimo terminas – 2023 m. spalio 28 d.

Atsižvelgiant į tai, kad 144 TR įgyvendinimas susijęs su 145 TR, informavus EK apie Akcizų įstatymo pasikeitimus užtikrinama, kad EK turėtų aktualią informaciją, kuri turi įtakos ne tik 144 TR, bet ir 145 TR įgyvendinimui.

19 lentelė. Rekomendacija dėl 144 TR bei jos įgyvendinimas

Rekomendacija	Rekomendacijos būklė	Atlikti veiksmai
Siūlome informuoti EK apie 2023 m. gegužės 9 d. priimtą Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymą, nes dalis patvirtintų energinių produktų akcizų tarifų dydžių ir jų įsigaliojimo datos nebeatitinka EK vienalapėje pateiktame Akcizų įstatymo pakeitimo projekte ir jį pagrindžiančioje Energinių produktų apmokestinimo analizės santraukoje nurodytų akcizų tarifų dydžių ir jų įsigaliojimo datų.	Įgyvendinta	2023 m. spalio 10 d. FENIX pateiktas 145 TR pagrindimas, pridėdant dokumentus, informuojančius apie pagrindinius skirtumus (tarp 2021 m. gruodžio 1 d. Seimui pateikto Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto ir 2023 m. gegužės 9 d. priimto Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58-1, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo), patenkančius į 144 TR taikymo sritį.

5. KITA INFORMACIJA

5.1. Informacija apie įtarimus sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų atveju

Audito institucija, įvertinusi audito rezultatus, įtariamų interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizikų nenustatė.

Siekiant įsitikinti, kad nenustatyta galimų interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos atvejų, susijusių su planu „Naujos kartos Lietuva“, buvo kreiptasi į teisėsaugos institucijas⁷¹. Gautoje

⁷¹ STT 2023 m. lapkričio 27 d. raštas Nr. 4-01-9803 „Dėl informacijos apie atliekamus ikiteisminius tyrimus“, Konkurencijos tarybos 2023 lapkričio 28 raštas Nr. (2.11Mr-33)6V-1511 „Dėl informacijos pateikimo“, FNTT 2023 lapkričio 30 raštas Nr. 25-16269 „Dėl informacijos

informacijoje nurodoma, kad iki 2023 m. lapkričio 30 d. nebuvo atlikta ir nėra atliekami ikiteisminiai tyrimai dėl galimų nusikalstamų veikų, susijusių su veiklomis, įgyvendinamomis pagal planą „Naujos kartos Lietuva“.

5.2. Reikšminga informacija

Reikšmingos informacijos nėra.

6. IŠVADA

Audito institucijos nuomone ir remiantis atliktu auditu, galima patvirtinti, kad:

- Šešios iš septynių atrinktų TR ir SR, t.y. 27 SR, 50 TR, 76 SR, 80 TR, 92 TR, 180 TR, yra pakankamai pasiektos ir atitinkamai prisideda prie plano „Naujos kartos Lietuva“ reformų / investicijų, priemonių bei papriemonių tikslų pasiekimo. Audito institucija negalėjo įsitikinti pakankamu 115 TR pasiekimu, kadangi audito metu negauta įrodymų, kad įgyvendinti visi Tarybos sprendime Nr. 14637/23 bei Veiklos susitarime apibrėžti elementai, t.y. patvirtinti teisės aktai, nustatantys kompetencijų vertinimo centrų akreditavimo reikalavimus ir akreditavimo tvarką (detaliau žr. 3.2. skyriuje, MP3-115TR-04 pastebėjimas).
 - Informacijos, pagrindžiančios vertintų TR ir SR pasiekimą, išsamumas, tikslumas ir audito seka yra pakankami, išskyrus su 27 SR, 50 TR ir 76 SR susijusius atvejus, nurodytus žemiau, dėl kurių teikiami pastebėjimai, tačiau tai neturi tiesioginės įtakos vertintų TR ir SR pakankamam pasiekimui:
 - nėra užtikrinta pakankama 27 SR audito seka vertinant interesų konflikto riziką:
Audito metu nebuvo pateikti įrodymai, kaip (kokiais metodais) ADMI vertina privačių interesų (ne)buvimą ir dokumentuoja atliekamus veiksmus (detaliau žr. 3.3.1. ir 3.3.2. skyriuose, MP3-27SR-01 pastebėjimas);
 - nėra užtikrintas savalaikis informacijos, susijusios su 50 TR pasiekimu, atnaujinimas:
2023 IV ketvirtį įvyko esminių struktūrinių APVA pokyčių, susijusių su įsteigtu Pastatų renovacijos kompetencijų centru, pagrindiniu Veiklos susitarime nurodytu 50 TR įgyvendinimo elementu, tačiau minėti pokyčiai neatspindimi TR įgyvendinimą pagrindžiančiuose dokumentuose ir aktuali informacija nėra patalpinta ir saugoma laikinajame įrankyje (detaliau žr. 3.3.1. skyriuje, MP3-520TR-02 pastebėjimas);
 - nėra užtikrinta pakankama audito seka ir papildomos informacijos, susijusios su 76 SR pasiekimu, išsamumas ir tikslumas:
76 SR įgyvendinta tokia apimtimi, kaip numatyta Veiklos susitarime, t.y. pasirašyta ne mažiau kaip 12 susitarimų su skaitmeninių kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atidarymo ir prieinamumo naudotojams (vartotojams ir kt.), tačiau informacija, sietina su 76 SR, laikinajame įrankyje buvo saugoma nenuosekliai, audito institucijai teikiama pavėluotai, skirtinga informacija buvo teikiama audito institucijai ir EK (detaliau žr. 3.3.1. skyriuje, MP3-76SR-03 pastebėjimas).
 - Įgyvendinant TR ir SR yra užtikrinti ES finansiniai interesai, kaip numatyta Reglamento 2021/241 22 straipsnyje:
 - interesų konflikto, sukčiavimo ir korupcijos rizikos vertinimo metu įtarimų dėl galimo sukčiavimo, korupcijos ir interesų konflikto vertintų TR ir SR atveju nenustatyta;

- nenustatyta atveju, kad vykdyta veikla, siekiant TR ir SR, būtų finansuojama iš kitos ES programos ar priemonės lėšų arba, kai taikytina, iš kitų ES programų ir priemonių lėšų būtų dengiamos tos pačios išlaidos;
- vertinant TR ir SR nenustatyta neatitikimų, susijusių su atitiktimi taikytiniams teisės aktams, reglamentuojantiems valstybės pagalbos teikimą ir viešuosius pirkimus.

7. PASTEBĖJIMŲ IR REKOMENDACIJŲ SUVESTINĖ

Pastebėjimo Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷² , antraštė, turinys)	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	
MP3-27SR-01	<p>(V) Nėra užtikrinta pakankama 27 SR audito seka vertinant interesų konflikto rizikas</p> <p>Finansinio susitarimo 1 priedo 6 pagrindiniame reikalavime, be kita ko, nustatyta, kad valstybė narė taiko veiksmingą sistemą, kuria užtikrinama, kad būtų saugoma visa audito seka reikalinga informacija ir dokumentai.</p> <p>Audito seka dokumentuojant atliktas procedūras interesų konfliktų vertinimo procese nėra pakankama, kadangi ADMI paskesnės pirkimų patikros lapo (2022 m. rugsėjo 15 d., be Nr.) 9 patikros klausime „Už pirkimą atsakingi asmenys yra pateikę viešųjų ir privačių interesų deklaraciją ir pasirašę nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą“ atsako „Taip“ ir pateikia paaiškinimą „Visi pirkimo vykdyme dalyvavę asmenys yra pateikę privačių interesų deklaracijas iki dalyvavimo pirkimų procedūrose pradžios, taip pat šie asmenys yra tinkamai pasirašę konfidencialumo pasižadėjimus ir nešališkumo deklaracijas.“, tačiau nenurodo, kad L.V. nedeklaravo UAB „Energy cells“ pirkimų procedūrose dalyvaujančio eksperto pareigų, susijusių su konkrečiu (Nr. 528774) pirkimu, taip pat ADMI negalėjo pateikti įrodymų, kaip (kokiais metodais) vertina privačių interesų (ne)buvimą ir dokumentuoja atliekamus veiksmus. Audito institucija nustatė, kad nedokumentuojant atliekamų ADMI veiksmų, kyla rizika pakankamos audito sekos užtikrinimui.</p>	<p>Atsižvelgiant į Reglamento 2021/241 22 str. 2 d. b) punktą, kuriame nustatyta, kad valstybės narės turi imtis tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią sukčiavimui, korupcijai ir interesų konfliktams, taikomose procedūrose patikslinti ir konkretizuoti atliekamus veiksmus, susijusius su interesų konfliktų (ne)buvimu vertinimu, nusimatyti tokių veiksmų dokumentavimą.</p>	<p>ADMI patikslins paskesnės pirkimų priežiūros procedūrą, konkretizuojant atliekamus veiksmus, susijusius su interesų konfliktų (ne)buvimu vertinimu, bei nusimatant tokių veiksmų dokumentavimą.</p>	2024-05-02

⁷² S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

MP3-50TR-02	<p>(V) Nėra užtikrintas savalaikis informacijos, susijusios su 50 TR pasiekimu, atnaujinimas</p> <p>ADMI procedūrų vadove⁷³, Išlaidų deklaravimo, lėšų prognozavimo bei EGADP tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimo procedūros (3.1.6) 36, 39–40 p., be kita ko, nustatyta, kad atsakingas darbuotojas turi įvertinti reikšmės pasiekimą pagrindžiančius dokumentus, suderinti su už reikšmės pasiekimą atsakinga institucija ir patalpinti laikinajame įrankyje.-</p> <p>Audito metu nustatyta, kad 2023 IV ketvirtį įvyko esminių struktūrinių APVA pokyčių, susijusių su šiuo TR įsteigtu Pastatų renovacijos kompetencijų centru, tačiau minėti pokyčiai neatspindimi TR įgyvendinimą pagrindžiančiuose dokumentuose, aktuali informacija nėra patalpinta ir saugoma laikinajame įrankyje.</p>	<p>Rekomenduojame atnaujinti 50 TR pagrindžiančius vadovaujantis informacija dėl struktūrinių APVA pokyčių.</p> <p>ADMI pasiekimą dokumentus aktualia įvykusių struktūrinių APVA pokyčių.</p>	<p>Atnaujinti 50 TR pagrindžiantys vadovaujantis informacija dėl struktūrinių APVA pokyčių.</p> <p>TR pasiekimą dokumentai, aktualia įvykusių struktūrinių APVA pokyčių.</p>	2024-04-02
-------------	--	---	--	------------

⁷³ Patvirtinto Viešosios Įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 2022/8-316 (2023 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. 2023/8-386 redakcija).

MP3-76SR-03	<p>(V) Nėra užtikrinta pakankama audito seka ir papildomos informacijos, susijusios su 76 SR pasiekimu, išsamumas ir tikslumas</p> <p>Finansinio susitarimo 1 priedo 6 pagrindiniame reikalavime, be kita ko, nustatyta, kad valstybė narė taiko veiksmingą sistemą, kuria užtikrinama, kad būtų saugoma visa audito sekai reikalinga informacija ir dokumentai.</p> <p>Finansinio susitarimo 3 priede, be kita ko, nustatyta, kad valdymo deklaracijoje turi būti patikinama, kad kartu su mokėjimo prašymu pateikta informacija yra išsami, tiksli ir patikima, tinkamai pagrindžianti, kad atitinkamos tarpinės ir (arba) siektinos reikšmės buvo tinkamai pasiektos ir kad yra audito seka, iš kurios matyti, kad šios tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos.</p> <p>ADMI procedūrų vadove, Išlaidų deklaravimo, lėšų prognozavimo bei EGADP tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimo procedūros (3.1.6) 36, 39–40 p., be kita ko, nustatyta, kad atsakingas darbuotojas turi įvertinti reikšmės pasiekimą pagrindžiančius dokumentus, suderinti su už reikšmės pasiekimą atsakinga institucija ir patalpinti laikinajame įrankyje.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad 76 SR įgyvendinta tokia apimtimi, kaip numatyta Veiklos susitarime, t.y. pasirašyta ne mažiau kaip 12 susitarimų su skaitmeninių kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atidarymo ir prieinamumo naudotojams (vartotojams ir kt.), tačiau apie 76 SR laikinajame įrankyje informacija buvo teikiama nenuosekliai ir nesavalaikiai, audito institucijai ir EK buvo teikiama skirtinga informacija. Tuo remiantis audito institucija negalėjo įsitikinti pakankamu informacijos išsamumu ir patikimumu, audito sekos užtikrinimu.</p>	<p>Rekomenduojame ADMI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imtis atitinkamų veiksmų siekiant užtikrinti laikinajame įrankyje informacijos apie 76 SR nuoseklumą ir atsekamumą, savalaikį jos atnaujinimą. 2) Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį informacijos apie įgyvendinamus projektus pateikimą, iki pradės veikti visa apimtimi INVESTIS, reguliariai teikti audito institucijai Projektų registrą. 	<p>ADMI, atsižvelgdama į pateiktą pastebėjimą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) papildys Projektų registro "Sutartys" darbalaukį, sudarant galimybę vienai projekto sutarčiai įvesti/priskirti iki 3 skirtingų EGADP rodiklių. 2) Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį informacijos apie įgyvendinamus projektus pateikimą, iki pradės veikti visa apimtimi INVESTIS, 1 kartą per mėnesį teiks Audito institucijai Projektų registrą. 	2024-05-02
-------------	--	---	--	------------

MP3-115TR-04	<p>(S) Audito institucija negalėjo įsitikinti pakankamu 115 TR pasiekimu</p> <p>Tarybos sprendimo 14637/23 priedo lentelės „D.2. Su negražintina finansine parama susijusios stebėsenos ir įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės, rodikliai ir tvarkaraštis“ 115 p. bei Veiklos susitarimo I priedo „Tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir susiję rodikliai, Negražintina parama“ 115 p., be kita ko, nustatyta, kad siekiant 115 TR teisės aktuose bus nustatyti kompetencijų vertinimo centrų akreditavimo reikalavimai ir akreditavimo tvarka.</p> <p>Audito metu negauta įrodymų, kad būtų patvirtinti teisės aktai, nustatantys kompetencijų vertinimo centrų akreditavimo reikalavimus ir akreditavimo tvarką, todėl audito institucija negalėjo įsitikinti pakankamu 115 TR pasiekimu, t.y. kad įgyvendinti visi Tarybos sprendime 14637/23 bei Veiklos susitarime 115 TR apibrėžti elementai.</p>	<p>Rekomenduojama imtis taisomųjų veiksmų, siekiant užtikrinti 115 TR pasiekimą taip kaip numatyta Tarybos sprendime 14637/23 bei Veiklos susitarime.</p>	<p>Patvirtinti nustatantys vertinimo centrų reikalavimus ir akreditavimo tvarką.</p> <p>teisės aktai, kompetencijų</p>	2024-06-03
--------------	--	---	--	------------

Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėjas

Rolandas Pauža

Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamento direktorė

Aušra Baliukonienė

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ tarpinių ir siektinų reikšmių, įtrauktų į pirmąjį prašymą Europos Komisijai sumokėti finansinį įnašą, pasiekimų audito ataskaitos
1 priedas

TRUMPINIŲ SĄRAŠAS

Sutrumpinimas	Visas pavadinimas
ADMI	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administruojančioji institucija
APVA	Aplinkos projektų valdymo agentūra
Audito institucija	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ audito institucija
Audito strategija	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ audito strategija
VšĮ BETA	VšĮ Būsto energijos taupymo agentūra
CPVA	Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra
EGADP	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (angl. <i>Recovery and Resilience Facility</i>)
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
FENIX	Europos Komisijos valdoma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės informacinė sistema
Finansavimo susitarimas	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė – Europos Komisijos ir Lietuvos Respublikos finansavimo susitarimas
FM	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
FNTT	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba
Funkcijų paskirstymo taisyklės	Vadovaujančiosios, administruojančiosios ir audito institucijų funkcijų, įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, paskirstymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimas Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“
Gairės dėl TR ir SR atrankos	Audito įstaigoms pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę skirtos atrankos metodų gairės, kuriomis siekiama užtikrinti veiksmingą valstybių narių sistemų veikimą renkant, saugant, tikrinant ir tvirtinant patikimus ir tikslus duomenis apie tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimą
JADIS	Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema
JANGIS	Juridinių asmenų naudos gavėjų posistemis
JAR	Juridinių asmenų registras
LR	Lietuvos Respublika
MP EK	Prašymas Europos Komisijai sumokėti finansinį įnašą
PAFT	Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės
PĮ	Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas
PINREG	Privačių interesų registras
PĮP	Projekto įgyvendinimo planas
Planas „Naujos kartos Lietuva“	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“

PPV	Projekto patikra vietoje
Reglamentas 2021/241	2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (su visais pakeitimais)
SR	Siektina reikšmė (angl. <i>target</i>)
STT	Specialiųjų tyrimų tarnyba
Tarybos sprendimas Nr. 14637/23	2023 m. lapkričio 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas Nr. 14637/23, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 28 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo
TAS	Tarptautiniai audito standartai
TAAIS	INTOSAI parengti tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai
TR	Tarpinė reikšmė (angl. <i>milestone</i>)
Veiklos susitarimas	2024 m. sausio 17 d. Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos veiklos susitarimas dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimo, pirmasis patikslinimas Nr. 6K-24/311
VERT	Valstybinės energetikos reguliavimo taryba
VI	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ vadovaujanti institucija
Vienalapis arba vienlapijo projektas	Vienalapis, t.y. SR ir TR stebėsenos rodiklio pasiekimo aprašas arba apibendrinamasis dokumentas ar dokumentas, kuriuo tinkamai pagrindžiama, kaip TR ar SR (įskaitant visus sudėtinius elementus) patenkinamai pasiekta.
Vyriausybė	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
VKS	Valdymo ir kontrolės sistema
VPĮ	Viešųjų pirkimų įstatymas
VŠP	Viešieji pirkimai

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ tarpinių ir siektinų reikšmių, įtrauktų į pirmąjį prašymą Europos Komisijai sumokėti finansinį įnašą, pasiekimų audito ataskaitos 2 priedas

TARPINĖS IR SIEKTINOS REIKŠMĖS

TR ar SR Nr.	TR ar SR pavadinimas	Atsakinga institucija
1	Įsigaliojęs Greitosios medicinos pagalbos įstatymas ir susiję teisės aktai	Sveikatos apsaugos ministerija
2	Įsigalioję teisės aktai, reglamentuojantys pakartotinį sveikatos duomenų naudojimą	Sveikatos apsaugos ministerija
3	Patvirtintas atnaujintas Šeimos medicinos plėtros 2016–2025 m. veiksmų planas	Sveikatos apsaugos ministerija
27	Įrengtų naujų elektros energijos kaupimo įrenginių galia (MW)	Energetikos ministerija
50	Įsteigtas ir veikiantis Pastatų renovacijos kompetencijų centras	Aplinkos ministerija, Aplinkos projektų valdymo agentūra
57	Įsigalioję teisės aktai, reglamentuojantys pelkių (durpynų) atkūrimą ir jų tolesnę apsaugą ir tvarų naudojimą	Žemės ūkio ministerija
64	Įsigalioję teisės aktai dėl efektyvaus duomenų tvarkymo	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
76	Pasirašytos sutartys su skaitmeninių ir suskaitmenintų kultūros išteklių savininkais dėl išteklių atvėrimo ir prieinamumo naudotojams	Kultūros ministerija
80	Paskelbtas konkursas dėl inovatyvių technologinių sprendimų kūrimo ir diegimo versle ir patvirtintos finansavimo sąlygos	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
92	Įsigaliojusios atnaujintos priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos (mokymo programos)	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
99	Įsigalioję teisės aktai, nustatantys kokybinius nacionalinių mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programų rengimo ir įgyvendinimo reikalavimus	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
107	Įsigaliojęs Suaugusiųjų švietimo įstatymas, nustatantis suderintą mokymosi visą gyvenimą (MVG) sistemos modelį ir jo veikimo principus	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
115	Įsigalioję Profesinio mokymo įstatymo pakeitimai dėl profesinio mokymo kompetencijos centrų	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
129	Įsigaliojusi atnaujinta paskatų verslui investuoti į MTEP sistema	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
147	Įsigalioję teisės aktų dėl gyventojų pajamų apmokestinimo ir socialinio draudimo įmokų pakeitimai, numatant jų taikymą ne anksčiau kaip 2024 m.	Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

158	Įsigalioję teisės aktai dėl grynujų pinigų ribojimo rizikinguose ekonomikos sektoriuose (ir) arba atskiroms sandorio rūšims	Finansų ministerija
180	Minimalių pajamų sistemos adekvatumo studijos baigimas	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
184	Įsigalioję teisės aktai, nustatantys pensijų indeksavimo mechanizmo pokyčius	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
201	Teisės aktų, kuriais siekiama pagerinti investicinę aplinką AEI plėtotojams, įsigaliojimas	Energetikos ministerija

Ekonomikos gavinio ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ tarpinių ir siektinų reikšmių, įtrauktų į pirmąjį prašymą Europos Komisijai sumokėti finansinį įnašą, pasiekimų audito ataskaitos 3 priedas

TR IR SR RIZIKOS KRITERIJŲ VERTINIMO APRAŠYMAS

Skiriamas vertinimo balas	Projekto išlaidų apmokėjimo būdas (išlaidos, vykdamas pirkimus / fiksuotas dydis)	TR ar SR įgyvendinančių institucijų įgyvendintų priemonių, nurodytų Veiklos susitarimo TR ar SR patikrinimo mechanizme, skaičius	TR ar SR įgyvendinime dalyvaujančių galutinių naudos gavėjų, rangovų, subrangovų skaičius**	Patikrinimo mechanizmo sudėtingumas	Dvigubą rezultatų panaudojimo ir finansavimo rizika	TR ar SR įgyvendinimo sudėtingumas (darbuotojų techninė kompetencija, veiklos rūšių skaičius, reikalingi patvirtinimai ir (arba) priėmimas, techninės kokybės ir (arba) tikslumo lygis)	Galimas sukčiavimas, korupcija, interesų konfliktas
1	Projekto išlaidos apmokamos tik fiksuotu dydžiu. Šis balas suteikiama ir tais atvejais, jei reiksmė neturi planuojamų išlaidų (pvz., teisės aktas)	Pasiekti TR ar SR reikalinga įgyvendinti 1 priemonę (priimti 1 teisės aktą, įgyvendinti 1 veiklą, parengti 1 dokumentą ar kt. priemonę)	1 rangovas, subrangovas / galutinis gavėjas	Patikrinimo mechanizmas aiškus, nereikalaujantis papildomų tyrimų (pvz. teisės aktų priėmimo faktas patikrinimas teisės aktų registre)	Dvigubos rezultatų panaudojimo ir finansavimo rizikos požymių.	TR ar SR nereikalingas sudėtingas įgyvendinimas. Pvz.: teisės akto priėmimas, taisyklės, koncepcija; nereikalinga darbuotojų techninė kompetencija, nereikalingi specifiniai veiklos patvirtinimai.	Nėra galimų sukčiavimo, korupcijos, interesų konfliktų požymių.
2	Nei viena iš pirkimo sutarčių neviršija MP EK projekte vykdomų pirkimų verčių vidurkio sumos*	Pasiekti TR ar SR reikalinga įgyvendinti nuo 2 iki 4 priemonių (teisės aktų, veiklų, dokumentų ar kt.). Pvz. TR ar SR įgyvendinti reikia priimti 2 įstatymus, 3 įsakymais patvirtinti nuostatas, parengti 4 galimybių	2 – 3 rangovai, subrangovai/ galutiniai gavėjai	Patikrinimo mechanizmas aiškus, tačiau reikalinga papildoma analizė, reikalingos specifinės žinios pvz. ryšio ir pan.	Projektui skiriamas finansavimas iš dviejų finansavimo šaltinių.	TR ar SR įgyvendinimui reikalingi papildomi veiksmai. Pvz.: studija / tyrimas, veiksmų planas; reikalinga darbuotojų techninė kompetencija, reikalingi specifiniai veiklos patvirtinimai.	TR ar SR įgyvendinimui reikalingi viešieji pirkimai ar aukcionas, reikalinga atlikti keletą steigiamųjų ar kitų darbų.

		studijas ir t.t.	4 ir daugiau rangovų, subrangovų/ galutinių gavėjų	Patikrinimo mechanizmas sudėtingas: daug TR ar SR įgyvendinimo lygių / dalyvių, gali dalyvauti užsienio šalių įmonės / reikalingos specifinės žinios dėl TR ar SR įgyvendinimo / didelis TR ar SR įgyvenimo rodiklių skaičius, teritorija ir pan.	Projektui skiriamas finansavimas iš trijų ir daugiau finansavimo šaltinių.	TR ar SR įgyvendinimui reikalingos investicijos, reikia įvykdyti daug ir sudėtingų tarpinių veiksmų, darbų, sudėtingas įgyvendinimo mechanizmas. Pvz.: fondas, įstaiga, kuriama IT sistema; reikalinga darbuotojų techninė reikalingi kompetencija, specifiniai patvirtinimai, kokybės ir tikslumo lygis.	TR ar SR įgyvendinimui reikalinga atlikti kelis skirtingus viešuosius pirkimus ar aukcionus; perkamos specifinės paslaugos (pvz. žinoma iš žiniasklaidos ar kitų šaltinių, kad tik vienas tiekėjas turi technines galimybes teikti tokią paslaugą); įgyvendinimui reikalinga atlikti įvairių sudėtingų steigiamųjų ir kitų darbų, apima keletą lygių.
3	Bent viena iš pirkimo sutarčių iš MP EK projekte vykdomų pirkimų verčių viršija vidurkio sumą	Pasiekti TR ar SR reikalinga įgyvendinti 5 ir daugiau priemonių (teisės aktu, veiklu, dokumentų ar kt.). Pvz. TR ar SR įgyvendinti reikia priimti 6 įstatymus, 6 įsakymais patvirtinti nuostatas, parengti 6 galimybių studijas ir t.t.					

* Vidutinis MP EK projekte vykdomų pirkimų verčių vidurkis - 764 990,58

** Galutinis gavėjas – tas, kuris gauna naudą, pavyzdžiui, projekte dalyvauja 42 savivaldybės ir gauna iš jo naudą, tai galutinis gavėjas – 42 savivaldybės.